

המדרשה הלאומית - גלריה עזרי

ד"ר ישראל אלוד :

המשך חוקדות לה"י

טו / טו / טו
13.3.75

המשך חולדות לח"י

ד"ר ישראל אלדד

קצת נעסוק בשירים, בשירים של לח"י, בשירים של השיעורים האלה
כד להשלים. קצת נעסוק בסיכום לח"י. לא נפתח בשאלה על שאלות. ביקשתי
מכם אם יש שאלות מכל השיעורים האלה - להבהיר או להשלים.

תשובה: אני מבין שאומרים שהמטרה מקדשת את האמצעים, שזוהי סיטמה מהפכנית,
אבל בשביל המטרה להקריב את האמת? או שלא הבנת או שזה בדיוק קצת לא מדוייק.
אולי נתקלת בביטוי "הכזב הקדוש"? זה לא יחכן. להקריב את האמת בשביל
מטרה? זה פשוט לא מתקבל על הדעת, מפני שהמטרה בעיני אידיאליסטים, כל
הנועה אידיאליסטית, היא אמת. והקרבת האמת היא גם הקרבת המטרה. אני
מניח ששם נאמר שכל אמצעי כשר להשיג את המטרה. המטרה מקדשת את האמצעים -
זוהי אחת הסיסמאות של כל הנועה מהפכנית קיצונית, אבל לא הקרבת האמת.
זה דבר שלא מתקבל על הדעת. אפשר להגיד שלפעמים, למען איזה דבר, מהוך
קצת לא להגיד את האמת, בפוליטיקה.

אתן דוגמה, יש לזה אפילו אישור בדברי חז"ל, המדרש הנהדר הזה,

המפורסם, שמופיעים המלאכים אצל אברהם אבינו ושרה אומרת: ואדוני זקן.
ואחר הקדוש ברוך הוא אומר לאברהם בלשון אחרת. אומר רש"י: ושינה מן הדברים
שאמרה שרה, כלומר, כביכול הקב"ה שינה מן הדברים למען שלום בית.
כי אילו היה מספר לאברהם ששרה אמרה "ואדוני זקן", היה גט. היה כועס עליה.
ולכן מותר לשנות למען שלום בית.

כלומר, שלפעמים, אם האמת יכולה להביא לסכנת נפשות - אבל זה

לא נוגע לא אאורי צבי גרינברג ולא אלה"י, אלא המטרה שמקדשת את האמצעים -
זה כן, ועל זה החולל ויכוח לש פעם, ה המטרה אמנם מקדשה את האמצעים.
למשל, המושג הזה של טוהר הנשק. בהגנה היה מושג של טוהר הנשק.
בעוד שאנחנו לא גירסנו את הטוהר, לא באצ"ל ולא אנחנו. ההגנה אדמרת אמרה:
יש דברים שאנחנו לא נעשה אותם. רצוי לשמור על טוהר הנשק, גם אם זה

מסכן. ואנחנו אמרנו: לא. מה זה? איזה נשק הוא טהור? כל נשק אשר מסייע לחרות ישראל הוא טהור. ולא גראסנו את מושג הזה של "טהור הנשק". מושגים כאלה.

אבל לא הבנתי מה הקשר הזה עם אורי צבי גרינברג? שהוא ייחס את זה אליו? אם כך אני יודע למה הכוונה: הכוונה היא למושג ה"כזב הקדוש", כי על זה סקפו את א.צ. גרינברג שהוא רק דמגוגי, בערך באותו נוסח שחיים הפר חקף אותי ביום ששי ב"ידיעות אחרונות", שייחס לי דברים שלא אמרתי ולא כתבתי. הוא פשוט הפנה אלי את היועץ המשפטי שהוא יטפל בי. דבר דומה ארע כאן. יש באחד עשירים הראשונים שלו, כשעלה ארצה, הוא מתאר שם את המצב הירוד ב-1925/24, על ירידת המוראל ויאוש, ויש אבטלה, ושם הוא מתאר בין כותב לאמו - אחד השירים הגדולים שלמדנו אותו פה, כשלמדנו על אורי צבי גרינברג - כותב לאמו, מרגיע את אמו: פה הכל טוב והכל יפה ועובדים ושמחים, בנוסח הכזב הקדוש. הוא כותב את זה לאמו, כדי שאמו לא תצטער. הוא השחמש שם במושג הזה "הכזב הקדוש", ואחר כך בספרות שהחקימו את אורי צבי גרינברג, השומר הצעיר, יש ספר אלא שיצא בהוצאת השומר הצעיר ושם "עלו" עליו, בשנות ה-30, ובין היתר יש שמה פרק שכותב שאורי צבי גרינברג מקדש את הכזב. השקר הוא דבר קדוש. באותו נוסח. זאב לקור, שאני לא חושד בו שהוא למד את שירי אורי צבי גרינברג (הספר שלו הוא לא רע אבל בזה הוא לא יודע כלום), הוא אגאע עוסק בפואבליציסטיקה והוא "פקק" בעתונות, כאשר מישהו בא ומדביק מישהו אגאע ואחר כך כבר לא צריך, כל אחד חוזר על הדבר הזה מבלי ללכת למקורות, ואתם ודאי מכירים את הסיפור המפורסם הקלאסי על זה שאומרים ש"אחותך זונה", והוא אומר: אין לי בכלל אחות. אבל זה לא עוזר. אין לך אטנם אחות, אבל מה שאמור אמור וזה נזרק ומתגלגל. זה משל ידוע, דוגמה ידועה אין שקר מתגלגל והופך להיות דבר ידוע. מאין זה ידוע? ולכן כשאומרים על פלוני או על הנועה-פלוצ'יה

- זה דבר ידוע. כמה עשרות שנים אמרו על ז'בוטינסקי שהוא פאשיסט.
מה זה פאשיזם? במה היה פאשיסט? הוא היה דמוקרט וליברל, אבל מכיוון
שהוא היה נגד הסוציאליסטים פה, נגד המסטר הסוציאליסטי, הטיחו נגדו
שהוא פאשיסט, ונגמר. ואז כל השונאים וכל הסחה נגדו היתה שהוא
פאשיסט ובזה גמרו את החשבון.

בערך דבר כזה קרה עם ה"כזב הקדוש" של אורי צבי גרינברג. זה קרה,
והיינו קוראים "הוא המשוור שקידש את הכזב ה+דוש". הכיצד? האמת
הפשוטה על המושג כזב קדוש, שלו, בהקשר זה.

אם יש שאלות לגבי החומר שלמדנו לפני שנכנסם להבהרה ולהשלמה?

השאלה: אחזור על השאלה: האם הישוב שגא אח אשא לח"י,

מכיוון שלח"י, שפחדו שהאנגלים יתנקמו ויהרסו את הישוב? והאם זה
נכון שלח"י היה גיס חמישי, או שהעלילו עליהם שהם גיס חמישי?

תשובה: קודם כל כשאומרים "הישוב", יש חמיד לדעת בדיוק במה מדובר.

הישוב איננה אישיות ברורה ומוגדרת, הישוב אהב או הישוב שונא. כמו
שאי אפשר להגיד: ישראל סבורה, ישראל חושבת, ישראל רוצה לסגת או

לא רוצה לסגת. בחו"ל יגידו: ישראל שונאת את בגין, נניח. אבל

אי אפשר להגיד דבר כזה: יש כאלה ששונאים ויש כאלה שלא שונאים.

גם כשאח אומרת "ישוב", הכי גם אנחנו, לח"י, היינו מן הישוב.

אם את אומרת: מוסדות הישוב או דעת הקהל, בחלקה - זה יותר קרוב.

אבל הישוב בכללו, אי אפשר להשתמש בביטוי כזה. צריך גם להזהר

בדרכי הביטוי, כיוון שזה מטעה. לא לפשט את הדברים.

הכל תלוי בהקופות. באיזה תקופות? או תלוי בפעולות.

כשהיו פעולות חריפות ביותר, היה פחד. נניח, אחרי לורר מוין,

לפני שנהל הישוב או ההנהגה בארץ, צאלאאא נבהלה ההנהגה הציונית.

הם נבהלו. הם פחדו שהאנגלים יתנקמו. אחרי המלך דוד, או אחרי

הליית הסרג'נטים. כשהיו פעולות, של אצ"ל ולח"י - ובשאלה זו אצ"ל

ולח"י זה היינו הן - בשאלה השניה יש הבדל. כשחלו את הסרג'נטים,

ממש אנשים פחדו: הם יתנקמו וירצו או ויעשו הרג. ולנקמה הזאת

היה בסיס. היא לא הייתה בלתי מבוססת, מכיוון שבאמת, לא פעם, כשהיו עושים עוצר, בין ה נגלים היו אנטישמים והם היו פותחים באש.

אני זוכר מעשה בישראל רוקח המנוח, ראש עיריית הל אביב. כשהיה

פעם איזה ענין שהיה ברור שאנחנו נגיב על זה, הוא ביקש באופן

דחוף פגישה ואני גפגפתי אתו באיזה מקום והוא אמר לי: תראה, אתם

יודעים, אנחנו ~~עצמאיים~~ מעריכים אתכם ולבי אתכם ויכול להיות שצריך

לקחת נקמה על הדבר הזה, אבל לא דווקא בתל אביב. תעשו את זה בתל אביב...

הוא אחראי לתל אביב. האנגלים ייצאו לרחובות ויפתחו באש. והוא אחראי.

הוא רוצה שבתל אביב שלו יהיה שקט.

כלומר, היו פחדים כאלה, והיו באמת מקרים שהיו עושים. הנה, פעולת

ירושלים. האנגלים עשו מעשה אכזרי. פוצצו בתים.

עמדתנו לדבר הזה הייתה כמובן: אם לפחד מן הדברים האלה, אז בכלל

צריך להפסיק כל מאבק. אם האנגלים יראו שמפחדים מזה, והם עשו גם

כשהגבנה פעלה. "השבת השחורה" נניח - פעולה נגד כל הישוב הייתה

כתגובה על פעולות הגשרים של ההגנה. וב"שבת השחורה" לא נאסרו

אלפים, אבל בקיבוצים, כשהייתה התנגדות פאסיבית, כשנשכבו על הכבישים -

נהרגו. הם ירו ונהרגו חברי קיבוצים. אז ודאי, היה פחד. מכיוון

שפעולות אצ"ל ולח"י היות יותר חריפות, הפחד היה יותר גדול.

נוסף לזה, מכיוון שאנחנו היינו באופוזיציה, במיעוט, ודעת הקהל

בדרך כלל התבטאה --- העתונות, אל השכחושהיחה צנזורה. אי אפשר

היה לכתוב מה שרצו, ואז הייתה תחנת שידור והיו כרוזים כלילה שהדבקנו,

אבל העתונות, "דבר" ו"הארץ" - שני עיתוני הבוקר הגדולים (עיתוני

ערב עוד לא היו), הם השפיעו על דעת הקהל והם היו נגדנו. "הפורשים

יביאו אסון".

לא לקחנו את זה בחשבון. תראו, מה התחולל בגיטו וורשה?

מדוע המרד בגטו וורשה פרץ כל כך מאוחר, כמעט לפני הסוף? המרד בגטו

ווארשה, חצי מיליון יהודים, כשפרץ המרד היו כבר 50 אלף יהודים שנשארו
בבטו. טסח הש"ג. בקיץ א' תש"ב התחילו האקציות הגדולות והחחילו להוציא
עשרות אלפים לאשוויץ. מדוע? בגלל אותה הסיבה. מכיוון שהנהגת הביטו
היתה טוענת: אם אאאא יריה אחת בגרמני, הגרמנים יוציאו את כולם.
"אתם עוזרים לגרמנים". שמה היה לזה צידוק. אלא מה? הם ממילא היו
מוציאים להורג. אילו המרד היה פורץ כשהיו עוד חצי מיליון יהודים
בוורשה, בהחלה - פני המרד היו אחרות. הרעש היה יותר גדול. הרבה
יותר קשה היה להלחם בישוב זקוף של חצי מיליון, מאשר ב-50 אלף אלה,
שהיו מוכים, שוירי אדם.

לכן יש טעם עקרוני לא לקבל את הדבר הזה. ואם כן, צריך תמיד
להכנע, וגם מבחינה מעשית. האויב לא יחמול. ממילא הוא רוצה להשמיד,
אז למה להלחם בו?

פה היתה סיטואציה אחרת. ודאי, מרוזים שכתבנו נגד הגרמנים,
"נאצים בריטים" או
גם אנחנו וגם ברזנה, אהבנו להשתמש במושג: "בריטונאציה". זה כרוזי
תעמולה. הם רצחו באמת. בעקיפין הם היו שותפי הנאצים, אבל בכל זאת
האנגלים לא היו מסוגלים לעשות זה מה שעשו הנאצים. לא רק האנגלים,
גם הרבה עמים אחרים. לקחת ולהשמיד את הישוב כולו - זה לא. מה שהיו
עושים במלחמת העולם הנאצים. גם כן, הנאצים לא היו עושים את זה בהחלה.
הם עשו את זה רק ב-1842, כשאר"ב נכנסה כבר למלחמת העולם. ודבר
אחד ברור לנו: מה שהם יכלו לעשות עם הארמנים - אבל האנגלים עם
היהודים - יכלו ודאי, לדכא אבל להחריב את הישוב? האנגלים, מטבע
המדיניות שלהם, מטבע היוחס קשורים בעולם, זה לא יכלו לעשות. על כן
הפחד היה טבעי ומובן ומוצדק. ובכל זאת היה פחד-שווא. האנגלים לא
היו הורסים ומשמידים את הישוב. אלא אם כן - זה היה מלכתחילה, חכנית
לעשות את הדברים. הם רצו לדכא את הציונות. להחניק את הישוב, אבל לא
להשמיד אותו. זה לגבי הפחד וזה אמרו על אצל ולח"י: אחם נוחנים נשק
בידי האנגלים.

הרבה יותר חשובה ואולי רצינתה היא הנקודה השנייה. הנקודה השנייה היא עקרונית לגבי כל מלחמת החופש.

האם לח"י היו גיבס וחמישי? אינני זוכר, נדמה לי שדיברנו על הנקודה הזו ולא מיצינו אותה. כשעל יאיר הוכרז שהוא גיבס חמישי, כשהוא נרצח, כתבו עליו שהוא היה איש הגיבס החמישי. דומני שניסיתי לספג לכם שהיתה אורינטציה, כבר בסוף שנות ה-30, עוד לפני מלחמת העולם, היתה מחשבה לחפש בעל-ברית פוליטי נגד האנגלים. ברבע שאני אומר, שהאנגלי הוא אויב שלי, אויב הציונות, ואני רוצה להלחם בו, אז מחפשים בעלי ברית. בעל ברית שלי יכול להיות מי שמתנגד לאנגליה. בשנות ה-30, בשנת 1934/35, עלתה על הבמה של החחרות באנגליה, עלתה איטליה הפאשיסטית. איטליה רצחה להשחלט על מדינות באפריקה, לקחה מאנגליה מושבות וכו'. ובאותה תקופה איטליה חיפשה קשרים עם ז'בוטינסקי. ז'בוטינסקי סירב לנסוע לאיטליה. וייצמן לא. וייצמן נסע ונפגש ארבע פעמים עם מוסוליני, ומוסוליני הבטיח לוייצמן עזרה לרעיון המדינה היהודית והוא ישפיע על הערבים שיקבלו את הרעיון המדיני. למה? בלבד שהציונים יחלישו את חמיכתם באנגליה, ולציונות דעה הקהל בעולט היתה גדולה.

וייצמן כמובן היה האיש האחרון שהיה מוכן לעשות את הדבר הזה. ולפני שנה פורסמו המחמכים האלה, על ארבע הפגישות שלו ועל תגובתו של וייצמן על דבריהם אלה.

בשנת 1938 בערך, כאשר התחילה אלתח בסס המחשבה של הצורך להתחיל עם אנגליה, עלה הרעיון לראות באיטליה בעלת-ברית לציונות. איטליה היתה פאשיסטית, דיקטטורית. ודיקטטורית פירוש הדבר טשפועולות פוליטיות של מפלגות אחרות אסורות. המפלגה היחידה שהיתה פעילה ומותרת באיטליה היתה התנועה הציונית. הציונות לא נאסרה. עד 1939 לא היתה אנטישמיות, לא היו בכלל סעיפים אנטישמיים. יהודים ישבו בממשלתו של מוסוליני. ובאיטליה היה בית ספר הימי הראשון של יהודים וציונים,

בצ'ליטיבקה. בית ספר ימי וקצין חיל הים הראשון היה מבוגרי בית הספר הזה. היה בית ספר ימי. המלחים הראשונים שלמדו ימאות היו באיטליה.

איטליה התייחסה באהדה גם ליהודים וגם לציונות. באותן השיחות עם וייצמן, מוסוליני מראה לוייצמן אח במברקים שהוא שולח להיטלר: אל תשתטה, עא אל תילחם ביהדות. אל תהיה אנטישמי, אל תילחם ביהדות. "אחר כך קראתי שכאשר הקימו את הציר והיטלר כמעט שהשחלט בפועל על איטליה וכבר היה ברור שאיטליה תהיה לצד היטלר - אז חקקו את החוקים האנטישמיים באיטליה, שלעולם לא הוצאו לפועל.

פקידים פאשיסטים גבוהים וקציני צבא פאשיסטים הצילו יהודים. והגרמנים לא היו סמכו עליהם, רק כשהגרמנים ממש נכנסו ושלטו בפועל, הם התחילו להוציא את היהודים. היו אנטישמים באיטליה, פחות מאשר בצרפת. אבל העם האיטלקי איננו אנטישמי. הוא גם לא הצליח במלחמה, ביזית הצבאית.

ובכן, עלה הרעיון לחפש קורים עם איטליה כבעלת-ברית, כלומר לספק נשק, אימונים צבאיים, מכיוון שהיתה אז התכנית שסיפרנו עליה, התכנית להעלות 40 אלף חיילים לארץ ישראל על אניות, הדרך היתה איטליה. בעל ברית ואנחנו נעזור לכם באינטרסים. ברבע שאנחנו נלחמים נגד האימפריאליזם הבריטי, והם נלחמים באפריקה נגד האנגלים, אז איטליה היא בעלת-ברית.

כשפרצה מלחמת העולם, התחיל הויכוח הגדול: מה עכשיו? ואז, כשהיה הפילוג - וגם לפני הפילוג, גם דוד רזיאל, דעתו היתה שאריך ל חפש בעלי ברית באיטליה. איטליה כבעלת ברית. זה היה על דעת המימון. לא היו חילוקי דעות בענין הזה. וכשהיה הפילוג ודוד רזיאל החליט להפסיק את המלחמה באנגליה ויחר על כן, בחורים החגיגו לצבא הבריטי דרך היחידות הפלשתינאיות - דוד רזיאל עצמו בשירות האינטליג'נס יצא ונהרג במלחמה נגד הנאצים ויאיר אמר: לא. דווקא בימי המלחמה

זוהי שעת חולשה של האימפריאליזם הבריטי ויש להלחם בו - המשיך לחפש קשר או יותר נכון: חיפשו אותו. והיו פה שתי פרשיות: דומני טיפרהי לכם - מדי פעם מזכירים ובכל אסיפות שבאים שואלים: היה לכם קשר עם הציר? חיפשם קשר עם הציר? יש כבר ספרות גדולה על זה, אני אתן רק המצית.

באו סוכנים והציעו ליאיר, באמצעות שניים-שלושה אנשים, הסכם עם איטליה. הסכם של לוחמי חירות ישראל עם איטליה. ההסכם הזה ידוע בשם "הסכם ירושלים". פורסם, ישנן התמונות שלו. בהגנה מספרים עליו, בספרו של ויינשל הוא מספר עליו בפרוטרוט, את כל הפרטים, איך הגיע לזה. משה סבוראי היה לו קשר עם הסוכן הזה, והביאו את ההצעה. יאיר מהרגע הראשון אכזר: יכולה להיות פה מלכודת של האינטליג'נס הבריטי. אחר כך התברר שבאמת היה סוכן איטלקי שעמד בראש האינטליג'נס הבריטי, נשלח על ידי האינטליג'נס הבריטי כדי להפיל את לחי הפח. להוכיח: ונה, לח"י הם גיס חמישי, הם עוזרים לאיטליה, ואל תשכחו שהיו ימים שמטוסים איטלקים מפציצים את חל אביב. פרצה המלחמה ומטוסי איטלקים המציצו את חל אביב.

ויאיר אמר: יהכך שזאת היא מלכודת של האינטליג'נס, ובכל זאת ננהל את המו"מ. כדאי שהאנגלים יידעו שאנחנו מוכנים לעשות את אצאאאאא הדבר הזה. אולי הם יהיו מוכנים אז לפתוח את שערי ארץ, כדי שלא ירצו את הגיס החמישי פה.

ומעניין לרוא את "הסכם ירושלים". שם מדובר ששני הצדדים, לוחמי חרות ישראל מצד אחד ואיטליה מצד שני, מה הם נותנים. אנחנו, לוחמי חרות ישראל, ייילחמו לגירוש הצבא הבריטי מארץ ישראל ויכו את הצבא הבריטי בעורף, כשהאיטלקים התחילו להלחם באפריקה. חמורת זאת - הבטחה למדינה יהודית, למשל יהודית בארץ ישראל. איטליה תעזור לנו להקים צבא יהודי ונשק וכו'.

ויאיר אמר זאת במפורש: גם אם זה יתפרסם, מכובד. מה יש? לא מכרנו כלום. ובמחבי לח"י אחס מוצאים את זה, - על זה לא כתוב כמוכך בחוברות אבל יש שמה רמזים: אנחנו נחפש בעלי ברית וקלא נשעבד את עצמנו

לשום בעל-ברית. גם אם בעל-ברית -- וזה כתוב אפילו ב"עיקרי החחיה", מנוסח וזאת הכוונה. כלומר, אם אני מחפש בעל ברית, אז הוא בעל ברית. ולא שאני מחשעבד לו. אני לא בא להחליף את השלטון הבריטי בשלטון איטלקי.

אחרי כן החבר שכל זאת היתה מלכודת. אגב, יאיר לא חתם על זה, לשם זהירות, ושני האחרים חתמו ראשי חיבות: י"א - דבר כזה. אבל שה ידע קומץ אנשים, ידעו 5 - 6 אנשים, שיש מ"מ על זה. ואחר כך החבר שכל זה היתה מלכודת. הסוכן האיטלקי הזה היה שליח האינטליג'נס הבריטי. זה חלק ראשון של הפרשה, אבל בשביל האנגלים היה מספיק כדי לקרוא לכך "גיס חמישי". כדי להצביק זאת, למה מחפשים אותו, כדי להשניא אותו - אם ובישוב באותה תופה גיס חמישי - כלומר, בצד הציר.

פרק שני של זה הוא הנסיון לבוא בקשרים עם גרמניה. על זה פורסמו כבר מסמכים. העהונאי חביב כנען מ"הארץ" נסע לברלין ממש וחקר עם במסמכים וגם דיבר עם הגרמני, העד לכל הדבר הזה, שהיה דיפלומט מקצועי וישב בביירות, ואליו באו אנשי לח"י. הוא מחאר אותם כשהם הגיעו אליו. הוא אומר: "לוחמים יהודים מארץ ישראל שהציעו לו להגיע לידי הסכם עם גרמניה. אחר כך, בשלב השני נסע ילין-מור לחוריה, לעבוד מטעם הקבלן, אחד מראשוני הקבלנים בארץ - שכחתי את שמו כרגע, ירושלמי. אהיה המורד^{זה} אכדי להגיע מסוריה לחורכיה. תורכיה היתה גייטראליה, מתוך המחשבה לנסוח להגיע למגע עם הגרמנים ולהציע לגרמנים: אנחנו נלחמים פה בבריטים בחנאי שאפס נוחנים ליהודים יציאה חפשיה מאירופה לארץ ישראל. הדיפלומט והגרמני הזה, כפי שהוא מעיד, כפי שמעידים המסמכים, אמר לו, הוא קיבל תזכיר: אני אעביר את התזכיר הזה. והוא אמר לו במפורש: הוא לא היה נאצי. הוא היה דיפלומט, אבל זקלא כשנה. הכוונה היתה לפנות אל השלטון הנאצי, והוא אמר: בהלך דוחות היום בגרמניה, אני מספק את הרעיון הזה יהקבל.

אבל זה היה הרעיון. אם זה היה פרקטי או לא פרקטי, מעשי או לא

מעשי - זוהי שאלה אחרת. יכול להיות שבאותה תקופה זה כבר לא היה

מעשי, ואולי משגה טקטי. באופן עקרוני, אם היה בזה שמץ של אפשרות להציל

אח היהודים משם - לדעתי זה היה מותר. אבל האנגלים על זה לא ידעו, על המגעים האלה הם לא ידעו. על המגעים עם איטליה הם ידעו, ככיוון שהם יצרו את המגעים האלה. היחה פרובוקציה שלהם.

זאת היא האמת על הגיס החמישי. אולי מן הראוי לסיים את הנקודה הזו, על ההמשך הפוליטי: אותה המחשבה שהביאה אותנו לחפש, ואם אני אומר אותנו זה לאו דווקא לח"י, כי זה החחיל לפני הפילוג, לפני מלחמת העולם השניה כלפי איטליה ואחר כך ההמשך - לחפש כעלי בריח נגד אנגליה, אותה המחשבה שביאה אחר כך את לח"י למחשבה, לאוונטאזיה: לנויטראליזציה של ההזרח החיכון ולחפש קשרים עם בריה"מ. אז כשם כשחיפשנו קשרים עם אאאאא, לא הפכנו להיות לא פאשיסטים ולא נאצים, כך כפי שחיפשנו קשרים עם רוסיה, לא הפכנו להיות קומוניסטים.

ואני הרביחי לכחוב על האורינטאציה על רוסיה, ואיש לא חשד בי אז, ולא יחשוד בי היום, שיש בי שמץ של קומוניזם. וכשבאת הפגישות שהיחה לי עם מיקונים ועם מאיר וילנר, הגדרתי כך: תראו מה ההבדל בינינו. אחס נוסעים למוסקבה. אתם עוברים דרך ירושלים למוסקבה. אני נוסע לירושלים. לא איכפת לי לעבור דרך מוסקבה. ואני במקרה עברתי דרך מוסקבה לירושלים... השתמשתי דבר האישי המקרי הזה, כי נסעתי לירושלים. אמרו לי שאני צריך לעבור דרך מוסקבה. הייתי מוכן לעבור דרך מוסקבה. למה לא? אם אני יכול היום, אילו ידעתי היום שאנחנו יכולים לבוא היום בקשרים עם מאו טסה טונג, או עם צ'ו אן לאי, עם סין - נגד הלחץ הרוכי והאמריקאי גם יחד - לא הייתי עושה את זה? ללא כל היטוס. ללא כל השתעבדות אידיאית. סין חומכת בערבים. נניח שמוזר הערבים כולם מופיעים עם רוסיה וסין מהפשת מישהו נגד הרוסים. בבקשה, אנחנו מוכנים להיות הגורם, נניח - ועל זה כתבו הרבה לפני כמה זמן. עכשיו כבר נשכת הענין, ירד הענין אם כי הוא יכול עולהלעות עם בעיית קאמבודיה: סין איננה מעונינת בפתיחת תעלת סואץ, כדי שהציר הסובייטי לא יעבור דרך תעלת סואץ בקלות

כל כך , נגדה. ואז אפשר לבוא לסינים ולהגיד לכם: אחם מעונינים שהעלת
טואץ קהיהקבורה? זה בידינו. המורה. אנחנו רוצים תמורה. אנחנו רוצים
שחפסיקו את התמיכה בערבים. תנו לנו זה זה.

זאת היא מחשבה פוליטית, אפשרית. זה לא אומר שהם מסכימים.
או הם יכולים להסכים ולהציג תנאים כאלה שלא נסכים להם. זוהי הצעה.
הצעות פוליטיות טכנהלות בין מדינות, ללא קשר לכל אידיאולוגיה.
הנה, רוסיה תומכת גניו בקאדפי. וקאדפי הוא מוסלמי קיצוני, הוא
לא קומוניסט. וברז'נייב כידוע לכם לא אָמוטלמי קנאי כל כך...
ובכל זאת יש להם איזה אינטרס. שותפים נגד אמריקה.

אוחה המחשבה הפוליטית החיצונית, המשגה של המדיניות הציונית
כל השנים היה, שהם השתעבדו, לא חיפשו בכלל בעלי ברית. אחם כן
התברר, כשוייצמן הלך אל מוסוליני, הוא הלך בשליחות האינטליג'נט הבריטי.
האינטליג'נט הבריטי היה מעונין לדעת מה הן תכניותיה של איטליה במזרח
התיכון, וכשוייצמן יוצא ממוסוליני, הוא הולך ישר לשגריר הבריטי
ברומא, מוסר לו דו"ח מדוייק מן השנחה. בפרסומים האלה שפורסמו עכשיו
על הציונות, פורסם שהשגריר הבריטי ברומא מוסר דו"ח מדוייק ללונדון
- מה מוסיליני דיבר עם וייצמן, מה הן התכניות של איטליה.

וייצמן, אם כן, לא הלך כ'אדם עצמאי שמתפש בעל ברית לציונות. הוא
הלך כשליח האינטליג'נט הבריטי, לגשש. וזה פסול. מותר היה לבוא
למוסוליני להציע לו ברית בשם העם היהודי, בשם הציונות, ולא בשם
האנגלים.

מה שארע בדבר השני הזה, הוא הדבר החמור - ואגיע לזה כשהיכף
אדבר על ההתפתחות בלח"י אחר כך, תראו שחלק או קצת מאנשי לח"י הפכו
את מדיניות החוץ הזאת, לחפש בעל ברית ברוסיה, הפכו את זה לאידיאולוגיה
ונעשו באמת לשמאלנים וקומוניסטים - זאת היתה כבר סטיה מטוכנה.
והאמת היא שהיו כאלה שהזהירו אותם מפני הדבר הזה, ומבחינה זו בגין
הרבה יותר מחוסן מסטיה כזאת, אבל אילו בגין ידע שרוסיה מוכנה

לעזור נגד אנגליה - גם הוא היה עושה את זה, ללא ספיקות.

כך נולד הענין הזה של גיס חמישי.

ניגש להשלמת החומר ואחר כך נמשיך:

דוגמאות שעזרא הביא לי, שלא היו בידי, של כרוזים ושידורים של חחנת השידור הירושלמית. פה ירושלים לח"י הקים חחנת שידור משלו, וכרוזים משלו. היחה מעין אוטונומיה. ברגע שדובר על זה שירושלים תהיה בין-לאומית ושם תהיה מדינה, אז לח"י בירושלים הפך להיות לסעיף עצמאי והתכונן - ואם יהיה פה באמת איזה דבר, ואם זה באמת לא יהיה שייך למדינת ישראל - אנחנו חפשים לפעולה. ופה היה כרוזים שהוצאנו אותם. אני רק מראה לכם, מתחנת השידור: התחנה משדרת בימי ראשון ושלישי וחמישי בשעה 8.30 בערב בגל 35, 39.

פה יש כרוז: חרות - ירושלים. (זה שם התחנה) - חחנת שידור

של לוחמי חירות ישראל - החזית הכלכלית: ג' באדר ב' תש"ח. (סמוך

לפורים-ט"ז פסח, תש"ח - חדשים לפני הקמת המדינה). ירושליך בקו האס. עמדנו ימי חירות מהייבים ארבוך וסדר. אצאבנקודות התורפה שבחזית הצבאית, איננו פטורים מלהחריע על הסכנה האורבת לנו בשטח הכלכלי. ירושלים במצור! ירושלים במצב של רעב! מהשפלה מגיעים משלוחים.

הקטרוג הוא כאן: כמו בשטח הצבאי, כך גם בשטח הכלכלי.

בסדרי האספקה של המזונות יש שחיתות. הפעילו את המפתח המפלגתי. (וזה דבר מענין: הלוקח המזונות בירושלים הרעבה היתה לפי המפתח המפלגתי!) מכיוון שבנהגת ירושלים, כמו בממשלה היום, בקהילה כלומר בעיריה אז, לפי מפתח מפלגתי. אז נניח שהגיעו מאה חבילות מזון, מפא"י קיבלה 40, מפד"ל קיבלה 20. בדברים כאלה חילקו את המזון לפי המפתח. לא הלכו לשכונות איפה שיש רעבים, אלא כמו הכל במדינה - וזה הדי אחד הדברים המיוחדים של מדינת ישראל, ביחס לעולם כולו - המפתח המפלגתי השולט בכל: פקיד מתקבל לפי מפתח מפלגתי, ולא חשוב אם הוא כשיר או לא.

אבל קודם כל לפי המפתח המפלגתי. ספורט אז הוא ספורט מפלגתי. יש פרות שנותנות חלב מפא"יי, פרות שנותנות חלב ליבולי, סויות שנותנות חלב דחי... כי הכפר הוא גם כן לפי מפתח מפלגתי, ויש לזה סיבות היסטוריות, מכיוון שהמדינה הזו הוקמה על ידי מפלגות. שום מדינה בעולם לא הוקמה על ידי מפלגות. אבל דיינו, דיינו מה שהיה בעבר, וצריך לגמור את הדגב הזה, להפסיק את הדבר הזה. אתם רואים במצב כזה, אם החיים הם רגילים - אבל במצב כזה של מצור, הבסורד הזה שמהשלה הביאו מזון וחילקו אותו לפי המפתח המפלגתי!

" ירושלים הנתונה ללא הנהגה, ירושלים המופקרת ללא מוסד מרכזי כלכלי היתה לטרף לפקידות מפלגתית. צינורות האספקה הנתונים בידי המוסדות ההסתדרותיים, מורגשת נטיה גלויה לדאוג לאספקת מצוכי מזונות רק לאותן השכבות שהן אנשי שלומנו. המונים מחוסרי אמצעים סובלים מחוסר מזונות.

בראש כל דואגים לספק מצאצא מצרכיט לאנשי הפקידות אגפא

הסוכנותית, וירושלים העברית, זו שאינה נתנית על סיעת הפקידים המפלגתיים, לא זכתה לביצה ולא למנת מזון מזה ימים שלמים"; (אז היו צריכים לחיך ביצים וגם מים. היו חדשים שמים היו ממש בטטורה. ואין צריך לומר אפס. היו צריכים להלחם אז על פח נפט. מי שהיה מקורב למלכות, מקורב זה יכול היה לקבל את הדברים האלה).

הנה אין ניצלו: סוחרים שבילו וכונות לעסוק למען ארגון יבוא התוצרת לירושלים, ביקשו רשות להעלות מחירים בשיעור של 5 אחוז, עקב חנאי התחבורה הקשים, נידחו בעקשנות מוזרה. בו בזמן ניתנה הרשות למשביר המרכזי ולת נובה, שהפכו למונופוליסטים, להעלות את מחיר הסחורה ב-20 אחוז".

זאת היתה הזדמנות להשתלט על השוק הכלכלי. והתביעה: "לוחמים עברים לא ירשו כי צמצב של תהו ובהו ינוצל על ידי הטרסטים. בראש כלכלת הציבור בירושלים צריכים לעמוד אנשי כלכלה מקצועיים שיעקר דאגתם חיה

ארגון היבוא וחלוקה צודקת ומסודרת, (כשם שדרשנו, ועוד דורשים היום, שבראש הצבא יעמדו אנשי צבא, כן הם דורשים שבראש המחלקות הכלכליות ובראש המוסדות הכלכליים יעמדו אנשי כלכלה).

אני קראתי לכם את הדבר הזה בגלל האקסואליות שלו, מכיוון שאחת הבעיות האקסואליות ביותר ש גם היום, אחרי כל כך הרבה שנים של מדינת ישראל, שכאשר באים לאנשים, להשלים אותם על כל מיני אנשים שיהיו בעלי מקצוע, ושפלונני לא יהיה שר דואר או לכלכלה רק מכיוון שהוא חבר המפלגה, אלא לקחת בעלי מקצוע בכלכלה ובתקשורת - שתהיה קבוצה קטנה של אנשי מדיניות, והיתר שיהיו אנשי מקצוע. ואצלנו המשטר הוא כזה, שאפילו לא רק השר - השר נבחר פה מכיוון שהוא שייך למפלגה, הוא לא צריך להיות בעל מקצוע - אבל גם המנכ"ל של המשרד שלו ---- אז נניח שיש שר פוליטי והמנכ"ל של המרד שלו הוא בעל מקצוע. אבל גם זה לא, כי כל שר לוקח לו אנשים מן המפלגה.

כן היא אחת הסיבות של ההתפוררות או השחיתות בכל מיני שטחים - וזהו המפתח הממלגתי. ופה היא דוגמה גם בענין זה.

או למשל, גם כן מאוחה תקופה: שניים מהם, שני בריטים שהוצאנו אותם להורג. "הג"ל השתחפו בביצוע הפשע ברחוב בן יהודה בירושלים. אשמים ברצח עשרות אנשים, נשים וילדים." לח"י הוציא אותם להורג.

דוגמה לכרוזים: השלמות לגבי פרשת ברנדוט. פתחתי אחרי השיעור הקודם בספרו של דב יוסף "קריה נאמנה", והזכרנו כבר את שמו: דב יוסף היה המושל הצבאי של ירושלים, או שליט מטעם הסוכנות במינהל אמאאא. והוא מדבר פה על ברנדוט. כמובן, הוא הזדעזע, כמו כולם, "הפשע המתועב". יחד עם זאת מענינים הדברים שהוא כותב על ברנדוט: "המתווך כתב לי ביום 11 באוגוסט: שום צד אינו יכול לצפות להרוויח משהו מהמטרה אשר מטעם להעם מרובים, מנשק אוטומטי ומרגמות. אני חובע ששני הצדדים יסכימו לפקודה זו: אסור לירות יריה כלשהי, אף כפשוטה לאש מן הצד השני.

(ואין צריך לומר שעהרבים לא שמו לב בכלל להוראות כאלה).
סירבתי ליפול לחוך פח מסוכן זה. והשיבותי לו מה שהשיבותי לו.
נדיביותו של מר ברנדוט המוזרה, הבלתי הגיונית והמעוותת
היחה אחראית במידה לא מעטה להמשך הלחימה".

" מאמציו של המחונך לא היו מכוונים להשפיע על הערבים שיהיו החוקפנים,
אלא רוכזו כדי להוכיח שהיהודים עברו על הפקודה הבלתי מתקבלת על הדעה.
שאף לזה שעהבים יהו בני חורין להתקיף ללא חשש לתגובה מצדנו".
זהו עיקר הפסקה, אחרי שבמר ברנדוט הוא כותב עליו. הוא מחאר: **אאאא**
מזועזעים, אבל עכשיו כבר לא כל כך מזועזעים, אחרי 12 שנה ואפשר
כבר לדון באופן אובייקטיבי". (כלומר, אחרי 12 שנה, נדרשו לו 12
שנה כדי להגיע לאותן המסקנות שאנחנו הגענו אליהן אז. ואניצ נוגע בנקודה
זו, מדוע? מכיוון שזה נוגע לא רק לברנדוט. זה נוגע בכלל לכל השלטון
הבריטי. הרי מה שקרה פה בישוב - ולזה נבוא כשנעבור לדבר על לח"י
בכלל - תורתו של ז'בוטינסקי ותורתו של יאיר הן כל כך נכונות
ואמיחות והכרחיות, וזה רק ענין של זמן לצפות עד שהן מתאמתות.
אחת הסיבות של שנאת בן גוריון לז'בוטינסקי - שנאה עד אחרי הקבר,
שלא רצה שיעלו אח עצמותיו של ז'בוטינסקי ארצה - אחת מסיבות השנאה
הזו כי לא היה איש כבן גוריון שידע עד כמה ז'בוטינסקי צדק. והוא
הלך בעקבותיו. כל מה שז'בוטינסקי לימד, בן גוריון בא בעקבותיו,
באיחור של כמה שנים. חמיד באיחור של כמה שנים.

הוא לגבי המחתרת, לגבי יאיר, לגבי הגדרה של הבריטים כאויב
שצריך להלחם בהם, ואין סיכויים להחפשי אתם. ואמרו עלינו שאנחנו
משוגעים בדבר הזה. זה לא נכון וזה בלתי אפשרי. לאט לאט הלכו
בעקבות. פה זה לקח 12 שנה. דברים אחרים לקחו 7 - 8 שנים, ועל
כן אני קורא את הפסקה הזאת, את ההקדמה: "עכשיו כבר אפשר להיות
אובייקטיבי - הוא כותב בספרו - עכשיו כבר אפשר להגיד שלח"י היו הראשונים
בעלי העזה מדינחת לחשוב ב-1941 שהאויב
העזה המדינית הזאת - כי

"עדיין נראה בעיני שטעותו החמורה ביותר היתה שנפל על עצמו תפקיד שיחיד לא היה יכול למלא אותו." השתדלותו לנסח מחדש את החלטת החלוקה היתה מוטעית. היא עודדה את הערבים להמשיך בהתקפתם הנמרצת על כל מושב החלוקה. היא לא הולידה אף רעיון שהאריך ימיו אחריו. הוא עצמו צא הודה בכך".

אבל לא זה העיקר: "נקודה אחת שלא נתבררה מעולם כל צרכה, ולא נתברר עד שייפתחו תיקי תעודות ממסלוליות סודיות, היא יחסיו של המחונן עם הבריטים. יש יסוד-מה להנחה, שהיחסים הללו היו הדוקים יותר משאפשר היה לצפות מצד מחונן המייצג את או"ם." (ביומניו של בן גוריון שנחפרסמו לפני שנתיים - ואינני זוכר אם סיפרתי לכם זה - היה כתוב במפורש: מי שחושד בברנדוט שהוא סוכן האינטליג'נסהבריטי, איננו חושד בכשרים". ברנדוט, נשיא הצלב האדום, המחונן מטעם או"ם, שליח האינטליג'נס הבריטי! מה שהבריטים לא הצליחו, הוא בא להשלים, וההצעה שלך לקחת את הנגב ממדינת ישראל היתה הצעה בריטית. הבריטים רצו לשבת בנגב. וחראו את ההמשך:

"יש יסוד להנחה שהיחסים הללו היו הדוקים יותר משאפשר היה לצפות ממחונן המייצג את או"ם, שהיה חייב לכוון דרכו לפי מדיניותו המוצהרת של או"ם ולטובת עמי ארץ ישראל. ברנדוט המיד פנה ראשונה אל הבריטים. פגישתו הראשונה היתה עם מנהל עניני השגרירות הבריטית בפראס. (בפריס היה אז המושב של או"ם). אז קודם כל הוא נפגש עם הנציג הבריטי).
או דב יוסף?
"אשלי קלארק, שבא לבקרני (כך ברנדוט כתב), הוא הדגיש שממשלת בריטניה איננה מוכנה לפי שעה לאחוז בשום צעד נגד הערבים. הוא הוסיף שלמעשה עדיין מוסיפים הבריטים לספק נשק לערבים והקצינים הבריטים שהצטרפו לכוחות הבריטיים כמדריכים, משתתפים השתתפות פעילה במלחמה";

"כשבא לקהאר, נפגש מחילה עם השגריר הבריטי, ^סה רונלד קמבל, וכן בעבר הירדן. וכך הגיע לרבת עמון ומיד הלך לבקר את הציר הבריטי. כשנכנסתי למשרדו היה שקוע בשיחה עם הגנרל הבריטי גלאב פחה, המפקד

העליון של הלגיון הערבי".

" אפשר שאין כאן אלא מקרה, שהשינויים בהחלטה או"ם שהציע המתווך, היו זהים לגמרי עם האינטרסים הבריטיים. סיפוחה של ירושלים צפ לעבר הירדן, היה מגביר את כבודו של המלך עבדללה בעיני הערבים". ואחר כך לגבי הנגב וכו'.

בעל הטור הנודע בעתונות האמריקאית, פרסון, כתב ש"תכניתוהאחרונה של ברנדוט באה ישר מבווין, כמחיר הסכמתו לאיזה פתרון לבעיית ארץ ישראל".

ובכן, את ההצעת שלו הוא מקבל מגלאב פחה ומרבה עמון ומבווין, כפי שאמר פרסון וזה כותב דב יוסף, שמזדעזע ולאחר 12 שנה הוא כבר יכול לכתוב בצורה אוביקטיבית - מה שמצא את האישור הסופי באותה פסקה שלו, שהזכרתי לכם, ואם דוד בן גוריון כותב ככה, הרי שהיתה לו אינפורמציה. הוא לא כתב את זה סתם, מתוך השערה. אם הוא כותב ביומן שלו שוא סוכן האינטליג'נס, הוא ידע את הדבר הזה - מה שלא מנע בעדו, כמוכן, לצאת נגדנו בכל החריפות, אחרי המעשה הזה.

זה להשלמת פרשת ברנדוט. מסיבה אחת כללית, ההיסטורית, ומסיבה אחת

מוגבלת, של לה"י. מסיבה כללית, מכיוון שאכז אני סבור, ואין ספק

שכל היסטוריון אוביקטיבי כך יקבע את הדברים, הריגתו של ברנדוט הצילה את ירושלים, את פרוזדור ירושלים, הצילה את מדינת ישראל, מכיוון שזה לא רק היה ענין של ירושלים. הוא היה מעביר את מטה או"ם מרודוס לירושלים. הוא היה מבצע את הפירוז והוא היה גם מצליח לבצע את הבינאום שלה, שכל ירושלים, גם מערב ירושלים, היה מנתק אותה לחלוטין מהשפלה. ומהמדינה. זוהי משמעות היסטורית מסדרגה ראשונה.

אינני יכול להגיד אותו הדבר על הריגתו של לורד מוין. הריגתו

של לורד מוין לא שינתה את המדיניות הבריטית. לא שינתה שום דבר

במציאות. היתה לה רק משמעות הפגנתית - קודם כל פעולה נגד האויב,

החריפה את היחסים שלנו עם בריטניה - וזה היה טוב, צריך היה להחריף את

היחסים עם בריטניה. אם צ'רצ'יל באמת הפך להיות למחנבד של הידידות הציונית - כפי שהוא פטר אז שהציונות איבדה את אצטגאגא שלי - אז זה רק לטובה ולא לרעה, כי הידידות שלו הייתה מסוכנת מאוד מאוד. אילו צ'רצ'יל היה ממשיך להיות ולא בוויין, והיו אז פותחים שערים והיו נוהגים להכנס למאה - מאתיים אלף יהודים ובזה היו סותמים את פה הסוכנות ואולי היו עוזרים לחסל את שתי המטרות ביתר חוקף. ברגע שבוייין בא וסגר את שערי הארץ ואי אפשר היה להכניס אף אחד משרידי ההשמדה, אז ההגנה לא יכלה לחזור ל"סזון". אי אפשר היה בישוב לקום ולהגיד: חשמידו אותם.

זה באופן כללי. לורד פויין וברנדוט - מבחינה חיצונית זה אוחז זוג פעולה: פעולת טרור אישי, נגד צמרת, נגד איש צמרת מדינית, אבל המטרה שם הייתה אחרת ופה הייתה אחרת. והמטרה היא ברנדוט שהושגה במלואה. מבחינה מצוצמת יופר של לח"צ, זה היה סוף הארגון, סוף מחתרת לח"י. ויהי ברור לנו, לא היה לנו צל של ספק שאכן זאת תהיה התוצאה, אבל בקיץ 1948 כבר לא היה טעם לקיים גוף של לח"י בירושלים, אחרי ההתקפה האחרונה על העיר העתיקה כבר היה ברור שאין סיכויים, נכות לח"י לבד, לעלות על העיר העתיקה ולכבוש אותה. לאט לאט התגבשו גם כאן דפוסיים חזקים מאוד. ההגנה בוודאי כבר לא הייתה יוצאת. גם האצ"ל כבר לא היה יוצא. רוב האנשים כבר היו בצבא. אי אפשר היה להשיג עזרה יותר בחקופת המעבר, בחדשי האביב - עוד אפשר היה להעביר נשק וחומר נפץ מל אביב אלינו. הדבר נעשה בלתי אפשרי אחר כך. וזה היה סיום טוב. ידענו, שבמקום גסיסה אטית בהתפזרות, בהתנוונות, ללא כל אפשרות של פעילות - את השלטון בירושלים ודאי לא יכולנו לקבל - ועל כן זה היה סיום מצוייין ומבורך.

זה היה סיום של מחתרת לח"י הלוחמת, המאורגנת כהמשך ישיר. בזה לא נסתיימה תולדות לח"י. לתולדות לח"י יש עוד המשך. ויש גם הסתעפות וגם הסתאבות. הסתעפות - לברכה והסתאבות - וזה לקללה,

סיפורתי לכם על המשפט. נתן ילין-מור נדון לשמונה שנות מאסר, לא הוכח קשר של לח"י עם רצח ברנדוט. חזית המולדת קיבלה האחריות. לא נתפסו אנשים. אחד האנשים שכן נעצר יחד עם המאסר ההמוני הצליח איך שהוא להסתלק מהמקום שהוחזק בו, שמא יבוא מישהו ויראהו ויכיר אותו ויזהה אותו. ועד היום הזה שמות האנשים אינם ידועים. אף על פי שהיו כבר פניות. רצו להקליט אותם לסלובודיה העולמית, שידברו. אנשים לא רוצים. "אנחנו לא רוצים שהבנים שלנו יידעו שאנחנו "דפקנו" את ברנדוט" - כך אמרו. החלטה אישית. ברבע שמישהו בא ולחץ - ולא סכנה משפטית. יכול היה לקבל הרבה מאוד כסף שהגיעו לו - להחשור. "אני הרגתי את ברנדוט". לא עניין של כסף, לא רוצה וזה דבר אישי. ביקשו ממני "אני אשפיע. דיברתי איתו. אין שום כוח מוסרי לבוא ל אדם אם הוא איננו רוצה. פעולה אישית שלו.

מכל מקום, ארבעת אנשים אלה נשארו בגדר אלמונים עד היום. אינני יודע אם הש.ב. יודע בדיוק מי האנשים ממש, אבל כשהיו שואלים אותי, אמרתי: אני מקבל על עצמי את האחריות כחבר מרכז לח"י. כן, אנחנו החלטנו והמחליט איננו פחות אחראי מאשר זה שביצע. להיפך, זה שביצע אומר: קיבלתי פקודה. נשלחתי. המחליטה הוא הרבה יותר אחראי. הוא החליט, הוא השולח.

וכפי שאמרתי לכם, נתן ילין-מור עד היום הזה לא אמר --- היתה

חקופה שהיה מכחיש בפומבי, ולא ברור לגמרי למה. זוהי מוטיבאציה מאוד מוזרה, היה מכחיש את כל העניין הזה. דומני שסיפורתי לכם שהקרע האישי שלי איתו לא היה כל כך פוליטי, אלא ברבע שהוא אמר לי: אלדד, אנחנו אף פעם לא החלטנו להרוג את ברנדוט. בשעה שישבנו ארבעה אנשים, ישבנו והחלטנו והוא הציע את השם "חזית המולדת" וניסחנו את הכרוז בביחו, ברחוב הירקון, והוא אומר לי בארבע עיניים: אנחנו אף פעם לא

החלטנו את הדבר הזה. מאותו רגע אני מדבר גם על אנשי לח"י שהם קומוניסטים היום. ולא איכפת לי. רק בגלל העמדה הזו, שהיא משונה לי ביותר מבחינה פסיכולוגית, שאיני חופס אותה.

ממשלת ישראל החליטה על לח"י, למפרע, כעל הנועה. לח"י זה "חזית

המולדת" - מה שבטוח, בטוח. למפרע החליטה על לח"י כעל ארגון טרוריסטי, כלומר כל מי שמוכח שהוא איש לח"י, אפשר להעמיד אותו על פי זה לדין גם אם לא מוכח שהוא הרג את ברנדוט. ונתן ילין מור ומתחיהו שמואלביץ נידונו. ילין מור נידון לשמונה שנות מאסר. שמואלביץ - לשש או 5 שנות מאסר. נתפסו בחיפה. אמרתי לכם שאני מיד הסתחרתי בדירה שהכנתי לי, ואני מצטער שעשיתי את זה. מוטב אילו הייתי נתפס. יכול להיות שכל ההתפתחות בלח"י הייתה אחרת, אבל לא הישבתי את הדבר הזה, כי לא העליתי על הדעת מה יהיה החיוב של נתן ילין-מור - ואני אומר רק עליו, מכיוון שיחר אנשי לח"י התנהגו כמו אנשי לח"י: ברחו מבית הסוהר, חזרו לכית הסוהר. עשו הצבות גדולות שמה. מישהו כתב באחד הספרים שהם עשו "לח"יטרוך" בבית הסוהר ביופ. גאשא ערכו שביחת רעב. בסופו של דבר כולם שוחררו. כל הזעם יצא על השניים.

אנחנו החלטנו אז - אף על פי שהפילוג האידיאי, המחלוקת האידיאית,

כבר הייתה בעיצומה. אפשר לומר גם שעצם מעשה לח"י בירושלים כבר בישרו - וזה היה ברור על התהוות המחלוקת הזאת, זה שמשלושת חברי מרכז לח"י, שניים נשארו שמה להקים את המפלגה ואני ירדתי לירושלים, או יותר נכון עליתי לירושלים כדי להיות פה במחנה - כבר זה בישר, הלהץ שלחצנו מפה, מירושלים, להעביר יותר נשק, להעביר יותר אנשים - גם זה בישר. ובימי "אלטלנה" - ודומני שסיפרתי לכם - שלחצתי גם על בגין וגם על המרכז שלנו, לעזוב את צה"ל, לקחת 5000 אש ולעלות לירושלים - גם זה בישר שפה יש איזו מחלוקת יסודית לגבי מעמדה של המדינה, ומה צריך להיות לח"י או המחחרת בכלל, עם קום המדינה, בשלה. ופה שטח הפשי.

כלומר, הייתי מנסח זאת כך: מלכתחילה התנגדתי לזה שעם קום המדינה נגמר תפקידה של המחתרת. חשבתי שיש מדינה ואנחנו מקימים מפלגה ככל המפלגות בארץ. זה כבר הסתמך ביחס, במתח הזה שהיה בין ירושלים לבין השפלה. אבל, כפי שהייתה עובדה, בכל זאת הוצאנו להורג את ברנדוט. המרכז לא התנגד. הצלחנו בדבר הזה. ואנשים נאסרו והועמדו לדין. החלטנו ללכת לבחירות. להקים רשימה לבחירות לכנסת, ולוא רק כדי להוציא את האנשים מבית הסוהר. רצינו, דרשנו את השם "לוחמי חירות ישראל" לרשימה שלנו, ובעת ובעונה אחת בשממסלת ישראל מחליטה ש"לוחמי חירות ישראל" זה ארגון טרוריסטי. ובכל זאת, הוצאפה זו חוצפה. דרשנו מועדת הבחירות שאנחנו רוצים את השם הזה. והשם הזה לא אושר. ועדת הבחירות מאשרת שמות וטפסונים, אותיות. השם הזה לא אושר וקיבלנו את השם "לוחמים". יהיה כך.

היתה אז סיטואציה מאוד מוזרה. כלומר, כולם ידעו שלח"י ארגון טרוריסטי וכולם ידעו שלח"י זה "חזית המולדת" ולח"י מנהלת את הבחירות, וניהלתי - ואני אצא התחבאחי. חיפשו אותי או לא חיפשו אותי. קודם חיפשו אותי ואחר כך הפסיקו - וההייתי נפגש עם חברים מועדת הבחירות המרכזית, להשיג כל מיני דברים, ואני עדיין -- מחפשים אותי אבל אני נפגש אתם... היו כמה חדשים של מצב כזה, של משחק מתואם כאילו. חלק מהאנשים שהצביעו --- קיבלנו 5500 קול. זה היה אחא 1,2 אחוז. כלומר, החסימה היתה אחוז אחד, ועברנו את החסימה הזאת וקיבלנו 1,2 אחוז וקיבלנו ציר אחד.

האמת היא שהיו כאלה שהצביעו בעדנו, בעד הרשימה הזו שלנו רק כדי לשחרר --- בכל זאת, אנשים נלחמו ונתנו את חייהם על המחתרת. צריכים לשבת בבית הסוהר. זוהי דרך לשחרר אותם. כדאי רק לדעת, לא רק שלא היה ליפוד אז, כי למשל אחת הסיבות של הכשלוך שלי בבחירות

הקודמות, ולא האחרונות, שהגשתי לרשימה לכנסת ונכשלתי וקיבלתי רק 9000 קול במקום 12000 קול, ואחת הסיבות שהייתה שאמרו: לזהא יש רשימה גדולה, רשימה של ליכוד. זה מפצל את הקולות. ואנשים אמרו לי: היחה לי השבוע עצרה בחיפה והמנחה של העצרת הזאת אמר לי: אגיד לך בסוד. אני הצבעתי בשבילך וששתי אן כעסה אלי ו מרה לי: חבל על הקול שלך. בבחירות הראשונות לא דיברו כך, כי לא היה ליכוד בכלל. להיפך, גם התנועה הלאומית היחה מפוצלת, כי הרביזיוניסטים עם ד"ר אלטמן בראש הלכו ברשימה שלהם. הצה"ר, היחה לה רשימה משלה, וחרות של בגין רשימה משלה. וכאשר הרביזיוניסטים כעסו על בגין, למה הוא איננו ממשיך את המסורת הרביזיוניסטית? למה צריך רשימה של חרות? אבל לבגין היו שיקולים שלו והוא הקים רשימה של המשפחה הלוחמת, וזה הרחיק את הרביזיוניסטים לאט לאט. וכך היו שלוש רשימות שייצגו את המחחרת: הרביזיוניסטים לא ייצגו את המחחרת ממש, אבל את רעיונות ז'בוטינסקי, והיה חרות והיה לח"י.

ונהן ילין-מור נבחר לכנסת. שלוש רשימות שייצגו את המחחרת:

יציין מור בחר לכנסת הראשונה כנציג הלוחמים.

אף על פי שכבר אז היחה המחלוקת בפנים - ותיכף אספר על הפילוג - הוא כבר דגל קצה בקו שמאלני. בכל זאת, כשהיחה למשל בעיית בחירת נשיא, וחנועת החרות העמידה נגד וייצמן את מועמדו של פרופ' יוסף קלאוזנר, הוא הצביע בכנסת הראשונה - ואז החלטנו על זה, ישבנו והחלטנו - על קלאוזנר. אבל לא רק זה. דפדפתי בפרוטוקולים של הכנסת הראשונה ואני מוצא נאומים של נהן ילין-מור, שהוא נואם שם בשם הרשימה שלנו - אני רשאי לדבר על הדבר הזה מכיוון שתצאצא שבחרנו בו ועזרנו לו בבחירות שלו - הוא מדבר ען כך שזה"ל ישלום בהרי חברון, נשוב לחברון, נשוב לכל שסחי יהודה ושומרון. המפנה הקיצוני שלו, הפלשתינאי, עוד לא היה כל כך חזק אצלו ואלה הם הנאומים שנאם אותם אז בכנסת.

אחרי הבחירות היה ברור שבלח"י צריכה לבוא הכרעה: מה דרכה הלאה. והוחלט לערוך ועידה, ועידה מכרעת. כונסה הועידה, נערכו בחירות ובקולנוע "רמה" ברמת גן נחקימה הועידה שנמשכה כשבוע ימים, והיא שהביאה לפילוג ולחיסול הפוליטי של לח"י.

מה היה בוועידה הזאת? בוועידה הזאת נחגגשו שתי הפיסות: התפיסה

אחת שמייצגה העיקרי היה נתן ילין-מור, שהציע שלח"י יהפוך למפלגת פועלים סוציאליסטית, יכנס להסתדרות. להקים מפלגת פועלים סוציאליסטית. לא להחלים משלימות המולדת, שלימות הארץ. זה אי אפשר היה עוד ב-1949 לדרוש מאנשי לח"י, שהבחינוצ במלכות ישראל מן הפרת עד ליאור. כמובן הנוסחה הזאת כבר לא הוזכרה ובפולמוס שהתנהל/ם, אמרו שעיקרי החחיה, יאיר כתב אותם אבל הם לא הייבו את אנשי לח"י. להקים מפלגה ככל המפלגות. שמאליה, סוציאליסטית, אורינטציה פרו-רוסית ולנסות גם לבוא לידי הבנה עם הערבים. עוד ^לדובר על הלשתינה, ועל פלשתינאים - ודאי לא. עם אפלאש העט הערבי וכו'.

התנהל ויכוח סוער ביותר. והקבוצה שאני עמדתי ראשה ועליה נמנו בעיקר מהאנשים האינטלקטואלים הקוטביים יחד בלח"י: אליהו עמיקם, פדכי שלו, עוד ותיקים כיהודה לייב שניאורסון הירושלמי, גאולה כהן, עמנואל כץ, ברוך נאדל הידוע לכם היום, שמעתי ולא ראיתי את התכנית "טנדו" השבוע, אמרו לי שגם בתכנית זו הוא הזכיר את יאיר, כגלל שלימות הארץ וכו', ובשם שלימות הארץ הוא דורש זכויות לערבים, לערבים כאזרחי המדינה הזאת. בערך זה היה הקו שלו. הוא דיבר בגאווה על השחחפותו של יאיר ועל הגבולות ההיסטוריים של ארץ ישראל. ברוך נאדל היה מן הקיצונים בוועידה הזאת, נגד נתן ילין-מור. ההצעה שלנו - של המיעוט, והיינו במיעוט - ברור היה שאנחנו במיעוט - ההצעה שלנו הייתה נגד הקמת מפלגת פועלים סוציאליסטית. אנחנו לא סוציאליסטים. מפלגת פועלים נוספת בארץ, זה הדבר האחרון שדרוש. יש 6 / - 7 מפלגות פועלים בארץ, גם מבחינה פרקטית אין שום סיכויים שמפלגה זו תצליח

מכיוון שהמקום תפוס. אחת הסיבות להתפתחות הרעיון הזה היה שבשנה
האחרונה או בשנתיים האחרונות של לח"י, הצטרפו אלינו אלמנטים,
למשל בחור כמו ברוך נאדל ואחרים שבאו מהפלמ"ח, שבאו מהשמאל אלינו,
מכיוון שאנחנו נלחמנו באימפריאליזם הבריטי. התנדדנו לאורינטאציה
עם ברית המועצות, לנויטראליזציה של המזרח התיכון. נלחמנו באימפריאליזם.
זה משך אלמנטים שמאליים שהיו מאוכזבים ומסחוכלים, למה הפלמ"ח
או ההגנה איננה נלחמת נגד האימפריאליזם הבריטי, והם באו אלינו.
באו גם קצת לאצ"ל, וזה הטעה אצלנו את נתן ילין-מור לחשוב, שאם
הנה אנחנו נכליל את כל האלמנטים: גם נלחמנו נגד האימפריאליזם,
גם לאומיים וגם סוציאליסטים - מה שההמון רוצה - ואז אנחנו נמשיך
את האלמנטים של השומר הצעיר וכו' אלינו.

זה היה על פני השטח. מאחורי הקלעים, מה שהתברר לי בשלב
מסויים, ואחר כך התברר לי יותר, היה דבר אחר. מאחורי הקלעים היה כל
הזמן סגע הדוק בין נתן ילין-מור ובין משה סנה. משה סנה היה אז
במפ"ם. אחר כך הוא עשה את הפילוג במפ"ם והקים את חזית השמאל,
ומחזית השמאל עבר לרק"ח, למפלגה הקומוניסטית, והדרך היתה --- היתה
מחשבה כזאת: לקחת גם את לח"י וגם את הפלמ"ח, ככוחות לוחמים, ולעשות
איזו מהפכה: לזרוק את בן גוריון ולהקים פה חזית עממית סוציאליסטית.
ורק אחר כך התברר לי, הבנתי שבכל הפגישות הפוליטיות שהיינו הולכים -
יצחק שמיר היה באפריקה אז, בכל הפגישות הפוליטיות, ילין מור היה
שולח אותי לפגישות מגולדה מאיר ימינה. עם גולדה מאיר הייתי נפגש
ו עם אשכול הייתי נפגש ועם הציונים הכלליים. עם סנה - כל הפגישות אלו
הוא ניהל ולא אני. רק כשהוא ישב בבית הסוהר, קיבלתי פעם פתק
ממנו לפנות אל סנה, שסנה יעזור לו לצאת מבית הסוהר וכו'. זו הפעם
היחידה שנפגשתי עם סנה.

אם עוד לא ראיתי אז את הדברים האלה. רק אחר כך תפסתי שפה היחה קנוניה להקים איזו חזית של הכוחות הלוחמים, חזית שחכבוש את השלטון ותאפשר פה, מה שנקרא דמוקרטיה עממית כמו שקמה בצ"כיה, כמו שקמה בפולין. אז בשנות ה-50, עד 953/52 בפולין ובצ"כיה ובהונגריה לא היו שמה ממשלות קומוניסטיות. הרוטים לא עשו ככה: באו ותפסו את השלטון. הם עשו ככה: הצבא שלהם, הבסיס של הצבא שלום היה - דמוקרטיה עממית, כלומר למשל בניה הצ"כוסלובקיה אעוד היה ראש ממשלה. אגב, שימו לב מה שהולך בפורטוגל היום. אותה השיטה. הם לא מקימים מיד ממשלה קומוניסטית, אלא מכניסים שניים-שלושה. ולאט לאט משתלטים, מכיוון שזה הכח המאורגן, זוהי אחת השיטות שלהם - מכיוון שהם הכוח המאורגן, ומאחוריהם יש צבא, כמו באירופה היה ואחר כך לאט לאט זורקים את הדמוקרטים, והמפלגה הקומוניסטית מקבלת את השלטון.

זאת היתה בערך גם התכנית שלהם, להשתמש במשה סנה - סנה רצה לקחת את מפ"ם, עם מפ"ם הסוציאליסטית ועם לח"י ועוד אלמנטים שמאלניים - להקים ממשלה דמוקרטית כזאת, דמוקרטיה עממית ואחר כך להקים משטר קומוניסטי בה. זה עוד בוועידה לא ידעתי, אף על פי שכבר שמה הושמעו קולות קומוניסטיים ממש. בחוברת שלי ישנו כל הדו"ח המלא של הויכוחים אזץ

ואנחנו הצענו, אנחנו המיעוט הצענו לא להקים מפלגה. עכשיו ברור שמקומה של מלחמה למלכות ישאל, הגשמת "עיקרי החחיה" היא מבחינה ארגונית-פרקטית בלתי אפשרית. מדינת ישראל נלחמת על קיומה נגד מדינות ערב. אי אפשר היום להקים מחדת במדינת ישראל. בינתיים הגבולות נקבעים ומן הצד השני אין לנו בסיס יהודי- להקים גוף חינוכי, איגוד חינוכי של לח"י. פירוש הדבר: אמצע אנחנו לא מפלגה, אנחנו עוברים לפעילות חינוכית-הסברתית, להתליל מחדש להסביר את עיקרי החחיה ואת האידיאולוגיה של מלכות ישראל. בגלוי. מעבר לזה לח"י משאיר לעצמו

עקרונית את ההיתר לפעול מחוץ לגבולות ישראל, בכל דרך אחרת. כלומר, לח"י יכול להקים ארגון כמו לפני כן, באמריקה. אם אפשר להקים - למה לא? חיאורטית. אבל אם יופיע למשל - ואנחנו חשבנו על זה - אם נקים מה שהיה פעם בית"ר בפולין, אם אנחנו נצליח להקים ארגון כזה בארה"ב, ויקוטו שם בחורים צעירים ויצליחו אותם בירושלים, בעיר העתיקה, באיזה שהוא מקום. אין לכך שום קשר עם מדינת ישראל. הט פועלים בדרך הצבאית עצמאית.

השארנו את הדבר הזה כאפשרות. אני אשא מזכיר נקודה זאת כיוון שאחד הנימוקים החזקים שנימקו, כמו חגי אשד שהוא היום מסכתבים הפוליטיים המרכזיים של "דבר" ושל מפא"י והיה גם דובר ממסלתי, חגי אשד זה, שהוא היה, ניהל בחקיפות רב את האופוזיציה, את המלחמה נגדי, אמר בגלוי: אלדד רוצה להמשיך במחתרת, ואנחנו גמרנו עם המחתרת. לא רוצים מחתרת.

האמת הפסיכולוגית הייתה זאת: אנשי לח"י היו עייפים. והיו בצבא, היו 7 שנים במחתרת. רבים בבתי הסוהר. ישבו 6 - 5 שנים בבתי הסוהר. קמה המדינה. הישב גדול ומפואר. עוד היו בקרבות - ואני עוד אספר משבו על אנשי לח"י בצבא, ונפלו. שומעים: מחתרת - לא רוצים. "מספיק היינו פורשים. עכשיו אנחנו מאוחדים. השגנו הישב היסטורי כזה כמדינה." והיו כאלה שבאמת חשבו: אלדד באמת רוצה להמשיך במדינת ישראל כמחתרת, וכמובן זה היה שקר - רוצה להמשיך במדינת ישראל כמחתרת ועל כן הסכימו, ושני שלישים בהצבעה הצביעו -- אפילו פחות משני שלישים, כיוון שהיו הרבה נמנעים. נדמה לי שהיו 45 או 55 הצביעו בשביל הקו של נתן ילין-מור, כ--20 - 21 הצביעו איתנו, עם המיעוט, והיו איזה 19 נמנעים, שנשארו באמצע, שלא ידעו להחליט.

הייתי אומר היום שנידברים הם שהכריעו את הקו בלח"י בהצבעה זו: מה שלא הכריע דבר אחד ברור: כל אלה שהצביעו בעד ההצעה הזאת של נתן ילין-מור לא היו סוציאליסטים ולא היו מפלגת פועלים סוציאליסטית.

וזה לא עניין אותם כל הדבר הזה. הם רצו ללכת הביחה. ואצלנו בישוב, אולי היה אז ללכת הביחה זה הדבר הטוב ביותר - להכנס להסתדרות העובדים. זה הדבר הבטוח ביותר. אחת רוצה שקט - - היכנס להסתדרות, וההסתדרות מסמלצת את המיסוד. אם נכנס במפלגת פועלים, ב-1 במאי 1949, נתן ילין-מו כבר הלף בהסגנה אז עם ההסתדרות. זה ודאי לא. רוב האנשים שהצביעו - ואחן דובמה: מן הקנאים שנלחמו בשביל מפלגת הפועלים הסוציאליסטית ובראשם עמד מחתיהו שמואלביץ. הוא היה מנהל מחלקת אקדמאים בחרות, ויצחק שמיר שהיום הוא יו"ר הנהלת חרות וחבר כנסת. והוא הלך עם נתן אילין-מור והצביע בעד הקו שלו ונגד הקו שלי.

אחד השיעצנים של האנשים בוועידה היה שאלדד רוצה להתאחד עם בנין, לחזור לחיק אצ"ל - ורציתי באמת ב-1946 להתאחד עם אצ"ל. אנשים אלה הם היום חברי חרות - אני לא - ואני שמח על זה מאוד, מכיוון שזוהי ודאי המסגרת הטובה ביותר. אם רוצה מישהו לפעול במסגרת פוליטית, אז זוהי המסגרת הקרובה ביותר ואני שמח שיצחק שמיר שם - ואינני מדבר על גאולה כהן, גאולה כהן היחה אז עקהאלמנטים שהלכו א.י. אבל שמולאביץ וכל אלה שיצאו נגדי, רובם המכריע הם היום אנשי חרות.

כן קמה קבוצה של שפירא שהזכרתי אותו עם עוד שלוש משפחות, הלכו לקיבוץ כברי והיו באחדות העבודה. אחיו של הגי אשד בגדוד העבודה וכך זה החפצל.

זה היה בוועידה, היחה הצבעה ונשארנו במיעוט. למעשה באופן פורמאלי זה עוד לא היה פילוג. לא נכנסנו למרכז - ואל השכחו, באופן פורמאלי זה עוד לא היה פילוג. לא נכנסנו לפילוג, וגם זה רציתי להוסיף: אני חושב שהגורם המכריע שרוב היה לצד השני זה היה יצחק שמיר. יצחק שמיר היה בעל סמכות רבה מאוד אצל אנשי לח"י, מכיוון שהוא הוא ולא נתן ילין-מור ולא אלדד - לא הלכנו, לא הקמנו את לח"י. את לח"י, מבחינה ארגונית, הקים יצחק שמיר. אלמלא הוא לא היה קיים לח"י. הוא שהקים והוא שהביא איש איש, כל אחד הכיר אותו אישיש ואיחה הערכה גדולה, עמוקה מאוד אליו. ומכיוון שידעו שהוא ודאי לא בגדר בוגדלאומי,

והיה אמוץ אליו, וגם בענין ארגוני - יצחק שמיר אמר בנאום שלו, שמה שאלדד מציע זה חוסר ארגון, בלי ארגון. לא יהיה מוח ארגוני. ולהם היו אפשרויות לבחור בנקודה הזאת. זה היה אחרי הפעולה הגדולה בקיץ, פעולה גדולה כספית: 200 אלף ליש"ט! זה מיליונים לירות, הפעולה האחרונה. היו לנו משרדים בחל אביב. התנועה היתה עשירה, אולי אפילו יותר מחרוץ. וכשיש כסף, הכסף מסנוור. כלומר, לא סתם נקים מפלגה: יש לנו כמה להקים מפלגה. לא צריך לקחת מלוות מהאוצר, כמו היום. יש כמה לעשות. כלומר, נוציא עתון יומי, יש לנו משרדים ויהיו מקידיים ונוכל לפעול כמו שצריך. וזה לא סתם חלום: אפשר יהיה לעשות את הדבר הזה. גם זה קצת סנוור.

והתוצאה היתה: אנחנו התחלנו לאא מיד לכנס אסיפה ב"יאשה חפץ",

התחלנו להוציא את העתון "סולם". באופן פורמאלי לא היה פילוג, אא הוצאנו. הם התאספו פעם והוציאו אותנו מהלוחמים, מכיוון שאנחנו לא מקבלים את הקו, לא מקבלים את המרות ואח המשמע. נזרקנו משם.

מבחינה ארגונית ההתפצחות היתה מאוד מהירה, יותר מהירה משחשבתי. חוך שנהא גנמר הכסף, נגמרה מפלגת הלוחמים. הוא היה חבר כנסת ארבע שנים, אבל בשנים האחרונות שהיה בכנסת, כבר היה בלי מפלגה, מפני שלאט לאט אנשים נשרו. זה לא עניין אותם. המפלגה הוקמה ב-1949. אז היחה הועידה והוקמה מפלגת הלוחמים וחל הפילוג. אבל חוך שנה, חלק מהכסף באמת חולק - והדבר הזה אקטואלי, מכיוון שם זכירים אותו היום באצ"ל, חלק מהכסף באמת חולק למשפחות שכולות ולנצרכים מבין המשפחות של הנופלים. אחרי המשרד באלנבי, היו שם בעצם שני משרדים גדולים, באלנבי. הוציאו א עתון. העתון בלע את הכסף. איש לא הקענין בעתון.

והיה פה עוז פרדוכס אחד, ומעניין מאוד מבחינה סוציולוגית לדעת אותו: הצביעו כשביל הרשימה הזאת 5500 איש. אני משוכנע שכולם היו רביוזנוניסטים, לאומיים טוביםא אנשי ז'בוטינסקי, שהצביעו מכיוון שלח"י היתה בעיניהם יחיסה עוד יותר ימנית מאשר אצל", או כדי להוציא את נחן ילין-מור מביח הסוהר. ולא מכיוון

שהיתה פה מפלגת פועלים סוציאליסטית. אם מישהו השתתף אז עצמו שיש לזה מקום בחברה הישראלית ואפשר להגיע למפלגה גדולה, לא היה לזה שחר. אילו היו הולכים עוד הפעם לבחירות, לרשימה הזאת, לא היו מקבלים 500 קול, מכיוון שמפלגה סוציאליסטית - היה בזה מבחר גדול: גם מפא"י, גם אחדות העבודה, גם קומוניסטים למיניהם, גם מפ"ם. קומוניסטים עבריים וקומוניסטים לא כל כך עבריים. והשטח היה מאוד מאוד חפוס. בשם מה? מדוע צריך להצביע? ואלה שהצביעו, היו כולם רמיזיוניסטים. אחר כך כמובן כולם הצביעו בשביל חרות. חזרו למשפחה הלוחמת או דתיים למשל, כמו בירושלים - אלה הלכו לנטורי קרתא לגמרי או כאלה שהלכו אפילו להפועל המזרחי. הוא היה לוחם נגד הבריטים במחרת, מפ"דל לא נלחמה. עכשיו זה נגמר. עכשיו יש בעיות דתיות שצריך לבדוק למשל, שבמדינת ישראל תהיה פאז ממסלה דתית. אין עניין של שלטון בריטי להלחם בו. אז הלכו למפלגה הדתית הלאומית. היו גם כאלה שהלכו למפלגה הליברלית. אריה קוצ'ר הלך לליברלים. אבל המפלגה הסוציאליסטית - זה התפזר אחת שתיים. ניסו לעשות אסיפות. שום דבר לא נשאר מזה.

לא פעם הייתי מצביע על כך ואמרתי: תראו, אלה שלעגו לאידיאה, אידיאה שאין לה גוף, היא לא שווה כלום. הם נשארו - חומר היה בידיהם, היו להם משרדים וכסף. ולא נשאר מזה כלום. ואנחנו "הבטלנים", האינטלקטואלים הבטלנים, אנשי המיסטיקה, הרכוש האחרון של לח"י נשאר בידינו עד היום הזה: משרד בבנין סוליסור מספר 2. משרד של "סולם". זה היה רכוש לח"י, וכאשר הלוחמים ניסו להשתלט עליו ושלחו, נתן ילין מור שלח את הצעירים שלו לאותו משרד, אז היו שני חברים, לקח אמנו הנגבי ז"ל, שהלך אהנו, אבעלה של גאולה כהן, עוד שניים-שלושה אנשים, לקח את כל הצעירים האלה, ועד היום הזה הרכוש החמרי האחרון של לח"י נשאר בידי המיסטיקאים ובידי אנשי הדוח והם נשארו בלי רוח ובלתי חומר. זו מכה ל-200 אלף לי"ש, ולא נשאר להם כלום. כעבור שנה-שנה וחצי.

ועוד נקודה אחת צריך להזכיר: מכיוון שהולכים להשתלב בתוך הישוב, נכנסים להסתדרות כסיעה, אז צריך לעשות התיישבות. וקמה נקודת התיישבות, ברמת יאיר, סרוט. חוות יאיר קראו לזה, לקחו את הצעירים - והיו צעירים בלח"י - כמה מבוגרים, והקימו נקודת התיישבות. להשתלב בכל המובנים, גם ללכת להתיישבות. שלושה צעירים נהרגו שם באחת מהתקופות הפדאיון, וגם הנקודה הזו התפזרה ללא כל אפשרות. לח"י לר גידל ולא גדל על התיישבות ולא היה זה מתפקידנו, ולא יכולנו ולא צפיכים היינו להתחרות בכל הגופים המיישבים בארץ. להיפך, הרי כפי שאתם רואים את הכרוז הזה, כפי שהיה ביסודות האידיאולוגיה שלנו: נגד כל התיישבות מפלגתית. מפלגתית כן אבל לא מפלגתית. אז יש לציונים הכל ים א' ו-11 ויש קיבוצים להשומר הצעיר, אז יהיה גם קיבוץ לח"י. על זה נפל יאיר? על מלכות ישראל - - - נניח שקיבוץ אחד היה מצליח? היינו מקימים עוד נקודת התיישבות אחת. אבל זה נקרא להתמסד בכל האידיאולוגיה, שזאת היא הדרך לבאולה.

עלו לדבר הזה ולא היה לכך כל שחר. ואני לא מדבר נגד ההתיישבות. ההתיישבות היא דבר טוב מאוד, מצויין וגדול מאוד. אבל בשביל זה לא צריך את לח"י. זה אחרים עושים בצורה יוד טובה. ויש להם לזה הכנה גם המרית וגם הכשרתיה כלשהי. עשרות אלפי בני נוער גדלו על זה. בשביל זה לא צריך היה את לח"י. לח"י לא קם כדי שתהיה לו עוד נקודה. ובאותה ועידה דיברתי במפורש נגד דרך הזו, של כניסה להסתדרות או התיישבות. ונפלו שם שלושה קרבנות על לא דבר, מבחינת לח"י.

תוך שנה או שנה וחצי כל זה התפזר. נתן ילין-מור נשאר חבר כנסת מנותק. ואפילו לא עלה כמובן על דעתו להמשיך אחר כך, לצאת ברשימה. הוא לא היה קיים. כשנחיים הוא דיבר כמייצג את עצמו. בגר כל המשרדים. הלך כל הצוות. אף אחד לא המשיך, מכיוון שאנשים לא התייחסו לזה ברצינות. אנשים הלכו הביחה. נשארו בודדים, המשיכו בעקביות,

ועברו לקומוניסטים. אחד מהם הלך עם סנה. זה היה פנחס גינזברג. היום הוא מרכז חשוב של מוקד או מק"י. היו כאלה שהמשיכו אז יותר לחוק. ונשארו - מעטים - אולי 5 - 6 ברק"ח. היה בירושלים בחור ל"י אחד, אותו זרקנו עוד ב-1947, עמית, עובד סוציאלי בעיריית ירושלים. ואני מזכיר את שמו מכיוון שהוא יד ימינה של פליציה לנגר "המפורסמת". הוא יד ימינה. הפוליטרוק שלה, היועץ שלה.

אבל אלה הם מעטים בודדים. אבל אתם יודעים שלפעמים מעטים כאלה מוציאים שם רע. למשל, סניף של לח"י בארה"ב, שניים-או שלושה מאלה שהיו בארה"ב, הם היו עם נתן ילין-מור, והם חיפשו שם קשרים עם השמאלנים. אגוא זה הספיק שבאמריקה, לח"י פירוש הדבר גוף סוציאליסטי קיצוני, לח"י קומוניסטי.

אני לא קיבלתי פעם רשיון לארה"ב, מכיוון שהייתי רשום כקומוניסט. מכיוון שהייתי איש לח"י, אז גם קומוניסט וגם טרוריסט - זה כבר יותר מדי. בשביל הדמוקרטיה ודאי. הייתי צריך לנסוע לארגנטינה ומשם הגעתי לארה"ב, כי שם היה כתוב שייב ולא אלדד. אחר כך באמת מישהו הלך לשגרירות האמריקאית פה והוריד את הכתם הזה מעל ראשי. אבל בארה"ב, בעתונים ודעת הקהל שם ידעה: לח"י זה קומוניסט! גם ההתפחחות פה וגם האורינטאציה הסובייטית וגם מה שהיה שם, שאנשי החזית היו כאלה.

עוד לגבי סניפים בחו"ל, למשל בלונדון לא. מכיון שהאיש שלנו בלונדון, היה יעקב חרותי, היה באנשי הימין. אבל בצרפת היו כמה אנשים מן השמאלנים והם מצאו שמה קשר עם סארטר והסופר הצרפתי ושאלני בוז"ה, אגוא ובצרפת היה שם שלח"י הם שמאלנים.

כך בארץ הדבר הזה התפזר. נתן ילין-מור איש ה, אחרי שבמר את הכנסת, ניהל איזו חווה ומאז הלך אגוא שאלה יותר ויותר. תקופת מה הוא הקים גוף עם מאירי בשם "הפעולה השמית" והוציא מנשר שמי, עם אידיאולוגיה שמית-כנענית מובהקת. גם זה היה קיים תקופה קצרה מאוד. לא לבש שום צורה אחרת. ומאז אתם יודעים, אתם שומעים את שמו של נתן ילין-מור בין

... האשונות הוא עוד ניסה להזכיר שהוא חושב שהוא ממשיך
את קו לח"י ויחכן שאילו יאיר היה חי, גם יאיר היה ממשיך בקו הזה,
אבל בזמן האחרון, ביהוד אחרי מלחמת ששת הימים, אפילו אלה גמאצא מנאמני
לח"י שהיו נאמנים לו כל הזמן, לאט לאט נשרו והיום הוא יחסיה די
מבודד בין אנשי לח"י. מקיימיט אתו זכרונות העבר וכו', אבל אין לומר
שעוד יש אנשי לח"י שתומכים בו.

ומה קרה באגף השני של אנשי לח"י. אנחנו המיעוט הקטנו במה
אידיאולוגית בשם "סולם" למחשבת הרוח ישראל ואחר כך שינינו את השם
"למחשבת מלכות ישראל". הכח המרכזי היה מרכזי שלו, אחיו של יצחק שלו,
שהיה הכוח האינטלקטואלי המבריק והעמוק ביותר בכל הגוף הזה של "סולם
למחשבת מלכות ישראל". היה עמיקט, גאולה כהן, עפנואל כץ, ד"ר פנחס
הלר. שוב, אחד ההוגים העמוקים ביותר של המיונות בימינו, הסראגדיה
שלו היתה שלא היה כותב בעבריה ואני הייתי מחרגם אוחו. ובמידה מסויימת
הושפעתי הרבה ממנו, קיבלתי הרבה ממנו. היה מן המקסימליסטים בוינה
ב-1931/32. לראשונה שמעתי דברים נגד ז'בוטינסקי מפיו, בוינה ב-1931/32,
שז'בוטינסקי הוא קו לאומי, ממלכתי, אבל ליברלי-דמוקרטי ולא יביא
למהפכה,

אני זוכר שהסחובבתי אתו לילה שלם בוינה, ושם לראשונה שמעתי
דברי ביקורה נגד ז'בוטפנסקי. זאת היתה קבוצה בעלת רמה אינטלקטואלית,
שברמה הזאת התקיימה 13 שנה. קיימה ירחון הגותי-היסטורי, גם ספרותי.
אורי צבי גרינברג עד היום לא סולח לי מדוע המסקתי בעתון. הוא טוען
שמה שיש ב-13 כרכים אלה, לא היה אוסף של הגות ציונית מעמיקה כל כך
כפי שהיה שם.

מסביב ל"סולם" נעשו נסיונות שונים, ארגוניים. ניסינו להקים
בירושלים ארגון סטודנטים, ברית איתנים. התקיים כשנתיים. באותו בנין.
בתל אביב הגמנו חנועה נוער לאומיה, ברחוב ארנון 3. היה מועדון גדול.

יש שמה כ-200 - 250 צעירים. העיקר, כמו שעבענו: איגוד חינוכי,
חינוך למחשבת מלכות ישראל. העמקה בעיקרי התחיה.

ה-ש.ב. החדיר לשם פרובוקטורים משלו, שהתווילו להסית גם נגדי. שאני
מתנגד להקים מהתרת. צריך להקים מהתרת במדינת ישראל. היו כמה
פרובוקטורים, כמה מעשי פרובוקציה. בתל אביב הטילו פצצות פה ושם.
והחשידו אנשים, החוצאה האחרונה מזו היתה: רצה קאסטנר ושני צעירים
שהוחדרו לתוך מועדון הנוער, וכשנודע לנו הדבר זרקנו אותם - אבל
הם חדרו די עמוק שמה ואחר כך הם הלכו ורצחו את קאסטנר ואז הואשמו
אנשי לח"י בדבר הזה.

אלה היו עלילות-שווא. אלאץ לשער, קאסטנר נרצח על ידי אנשי המימסד
שהיו מעוניינים להתפטר ממנו. ולא אוסיף. אין לי הוכחות משפטיות
מספיק לכך. אבל אלה היו עלילות שווא. היו דברים שלגמרי לא היו
עלילות שווא. היתה מהתרת הידועה בתולדות המדינה בשם "מהתרת צריטיין".
והם קראו לעצמם "מהתרת מלכות ישראל". עשו כל כיני פעולות: ירו
בלגיונרים בחומה. אבל העיקר שהתחילו לפעול בחזית הרוסית הזאת,
פעולת השיא היתה פיצוץ השגרירות הסובייטית בשדרות רוטשילד בתל אביב.
שלא הוכח. היה ברור להם שזה יצא מאוחה המהתרת. לפעולה לא הוכחה.
הוכח שמקיימים מהתרת ונמצאו מחסני נשק. היו מלשינים בפנים. צעירים
סמיד פטפטו, השגרירות הסובייטית פוצצה כמחאה על המשפטים בפראג.
רוסיה ניתקה את הקשרים שלה עם ישראל, לשנה שלימה. אנשים נאסרו,
הועמדו לדין. בראשם יעקב חירותי, זאב בדיאן, ד"ר זאב ייבין, האיריאולוג
הירושלמי. ועוד אנשים אחדים. ישנה ארציאלי, גם היא נאסרה. היא לא
הועמדה לדין. לא הוכח הקשר. והיה משפט צריפיים. ממשלת ישראל רצחה
להקים בית דין צבאי, לדון אותם בבית דין צבאי, אבל שופט לא רצה
ל שבת כשופט בית דין צבאי. רצו שזה יהיה משפט אזרחי ולא צבאי, אבל

יש שמה כ-200 - 250 צעירים. העיקר, כמו שקבענו: איגוד חינוכי, חינוך למחשבת מלכות ישראל. העמקה בעיקרי החחיה.

ה-ש.ב. החזיר לשם פרובוקטורים משלו, שהתחילו להסית גם נגדי. שאני מחנך להקים מחתרת. צריך להקים מחתרת במדינת ישראל. היו כמה פרובוקטורים, כמה מעשי פרובוקציה. בחל אביב הטילו פצצות פה ושם. והחשידו אנשים, התוצאה האחרונה מזו הייתה: רצח קאסטנר ושני צעירים שהוחרו לתוך מועדון הנוער, וכשנודע לנו הדבר זרקנו אותם - אבל הם חדרו די עמוק שמה ואחר כך הם הלכו ורצחו את קאסטנר ואז הואשמו אנשי לח"י בדבר הזה.

אלה היו עלילות-שווא. אלא לשער, קאסטנר נרצח על ידי אנשי המיסד שהיו מעונינים להחפז ממנו. ולא אוסיף. אין לי הוכחות משפטיות מספיק לכך. אבל אלה היו עלילות שווא. היו דברים שלגמרי לא היו עלילות שווא. הייתה מחתרת הידועה בחולדות המדינה בשם "מחתרת צריפין". והם קראו לעצמם "מהתרת מלכות ישראל". עשו כל מיני פעולות: ירו בלגיונרים בחומה. אבל העיקר שהתחילו לפעול בחזית הרוסית הזאת, פעולת השיא הייתה פיצוץ השגרירות הסובייטית בשדרות רוטשילד בחל אביב. שלא הוכח. היה ברור להם שזה יצא מאותה המחתרת. לפעולה לא הוכחה. הוכח שמקיימים מחתרת ונמצאו מחסני נשק. היו מלשינים בפנים. צעירים שמיד פטפטו, השגרירות הסובייטית פוצצה כמחאה על המשפטים בפראג. רוסיה ניתקה את הקשרים שלה עם ישראל, לשנה שלימה. אנשים נאסרו, הועמדו לדחן. בראשם יעקב חירוחי, זאב בדיאן, ד"ר זאב ייבין, האיריאולוג הירושלמי. ועוד אנשים אחדים. יפנה ארציאלי, גם היא נאסרה. היא לא הועמדה לדין. לא הוכח הקשר. והיה משפט צריפים. ממשלת ישראל רצחה להקים בית דין צבאי, לדון אותם בבית דין צבאי, אבל שופט לא רצה ל שבת כשופט בית דין צבאי. רצו שזה יהיה משפט אזרחי ולא צבאי, אבל

נמצא שופט אחד שהתנדב ממש לשבת לדין, זה היה בנמיין הלוי והוא
דן אותם בחומרה רבה, כשם שהוא דן את קאדטרו בחומרה רבה. הכל מה שהוא עושה
עושה בחומרה רבה, בייקיות יסודית כזאת. לפני שנה דומני, היה בגני
יהודה מיפגש של אנשי אצ"ל, ואנשי המחתרות, מיפגש גדול, המוני, כל
אנשי המחתרות נפגשו שמה, נאומים רבים עם תזמורת, עם שירה והיה מיפגש
חמד. עמדנו יחד, עמדתי עם בדיאן, כשהגיע השופט הלוי והם נפגשו.
הלטי היה די נבוך. חבר כנסת מתנועת החרות והוא היה השופט שלו, שדן
אותו ל-12 שנות מאסר על קיום מחתרת בישראל. זאת היה פגישה נחמדה
מאוד.

הם ישבו דומני שנה וחצי או שנתיים. כולנו הוצאנו חוברות מיוחדות
שכתבו מאמרים ב"סולם". אתם שואלים: הט, ואיפה אני? באותם הימים
פאפאפאפאפא יאתי לתל אביב, הגעתי בצהריים ורואה ב"מעריב"
כותרת גדולה שלי באמצע: הוגש נגדי צו אישום, נגדי ונגד רומק (ראובן
גרינברק), דמות ידועה בירושלים, שהיה איש לח"צ והוא היה זה שהביא
לנו את כפר אבו-גוש. הוא מת אחר כך באופן די מסתורי. יש כל מיני
שמועות והשערות, שאנהנו מואשים, הוגש נגדנו קו אישום וצפויות לנו
20 שנות מאסר, על השתייכות למחתרת בחוף מדינת ישראל. הרבה פעמים
הוזמנתי לבית המשפט להופיע, ומדי פעם דחו ודחו. אחר כך ביטלו את
המשפט נגדי. או שלא נמצא שום חומר שיכול היה להיות מספיק לבית
משפט, להוכיח שאכן אני מנהל מחתרת במדינת ישראל, או שלא רצו. או שידעו
שלא איכפת לי. כי האידיאולוגיה זו שהם יצגו במשפט, והם עמדו
במשפט כמו שעמדו אנשי לח"י בעבר, כל האידיאולוגיה של מלכות ישראל:
וזה לא נגד מדינת ישראל.

גם בלומנטל, דמות ידועה בירושלים, גם הוא היה בין אסירי
מלכות ישראל, והם הציגו במשפט הזה את כל האידיאולוגיה של מלכות
ישראל. בזה נסתיימה הפרשה הזאת. "סולם" המשיך להופיע. אני ממשיך
אח זה, ז.א. אני רואה בזה המשך, כפי שאמרתי לכם בהתחלה: בלח"י היתה
הסתעפות והסתאבוה. ומה שאני מדבר עכשיו זאת היא הסתעפות של לח"י.

מה שהיה מפלגת הלוחמים, עם נתן ילין-מור שועד הסוף, זוהי הסתאבות של לח"י. כלומר, אם אני מקבל את מחתרי צריפין, מחתרת מלכות ישראל ו"סולם", וכל הגופים האלה, ברית איתנים, נתן ילין-מור, במידה מה גם חזית הנוער שיעקב חרותי ממשיך לקיים אותה, הוציא את האתון - חזית הנוער - כל אלה, הגופים האלה, הקיוקיוניים לפעמים, הקטנים, מוצלח-לא-מוצלח - אידיאילוגיה זה ענין אחר - אני רואה את כל אלה כהמשך לח"י, כי לח"י איננה בעיני ארגון שקם לטו שחלק מאלה שאחר כך אמרו: לח"י קם כדי לגרש את הבריטים מן הארץ, ובמרנו. אז מי שחשב עך, באמת אצלו נגמר. אבל מחוללא לח"י, יאיר שטרן, ודאי וודאי לא התכוון לכך. היה הרבה יותר מאשר לגרש את הבריטים מן הארץ, ולהקים מדינה. לח"י, מבחינה רעיונית לא הפרק, גם אם אלה לא היו. ודאי, למרבית אשמתי - אין לי כח ארגוני, לארגן דבר כזה, ואולי אין אפשרות. אבל מכל מקום, לא מבחינה אידיאולוגית. מבחינה אידיאולוגית-היסטורית לח"י לא נגמר ועדיין יש לו מקום.

ובזה אני רוצה לעבור לסעיף האחרון של סיכום תולדות לח"י,

שאלה בכמה גליונות הופיע סולם?

תשובה 13 שנה בערך. גם המשרד של "סולם" אין בוחנו

להחזיק. זה ענין של שכר דירה. אנחנו עומדים עכשיו למסור את המשרד הזה ולהוציא את כתבי לח"י מחדש. העמדה י את המשרד הזה, שהיה ברשותי וברשות עמנואל הנגבי ז"ל, לרשות המדרשה הלאומית. היא חקבל את הכסף שנקבל תמורתו, להוציא חוברות. עומד חדר שאין בו שימוש. היה אפילו זמן שהעמדתי אותו לרשותו של מאיר כהנא, של אנשיו ומקיימיו בו פגישות. חטיד חוזר הזה הפך להיות לאותה מחשבה, לאותו כיוון, ומאיר כהנא ודאי וודאי שיש הרבה טגעים רעיוניים, אבל מבחינה רעיונית המרחק איננו גדול, אולי האמצעים. אבל גם יעקב חרותי היה מקיים שם פגישות עם הקבוצות. פשוט, אי אפשר לקיים את זה.

ודאי הפגישוה שם אינן נוגדות את רוח לח"י.

ועוד פרק אחד, לכאורה צדדי, אבל טוב לצרף אותו בהמשך לח"י.
לח"י בצה"ל: אמרתי לכם שהיה ויכוח איך לח"י צריך להתגייס לצה"ל,
אינדיווידואלי-אישי או כגוף אחד. הולכים יחד, כך הוחלט. היו
כ-900 אנשי לח"י שכמעט כולם גוייסו יחד והצטרפו, היו בחטיבה של
דה, חטיבה 8 המפורסמת בפיקודו של דיין. היו גדושים שלמים, גם
יעקב בנאי, מחבר "חיילים אל שנים" היה בדרגת הקצונה הגבוהה ביותר
ואחריו היה דב, והם היו מן החיילים המצטיינים. היחידות האלה של
לח"י, ודב בראשם, הצטיינו בפעולות ידועה, בכיבוש משטרת סואידן,
שם היו שבע התקפות דמים קשות מאוד. היחידה הזו, הפלוגה של דב
היא היא שהצליח להבקיע ולחלות את דגל יש אל, בשמחה רבה. ואחר כך
בפעולות בדרום. יש פה בידי ספר שכתב אברהם ^{סנה} ~~מרץ~~ "בוער באש",
הוא היה מהיחידה הדתית בתל אביב. היה מפקד המחלקה הדתית בתוך
הגדוד הזה, שכולם היו בה אנשי לח"י. הוא בעל דפוס בתל אביב. ונדמה
לי שהוא כבר עבר לירושלים ורוצה לעבור להברון. נשארנו נאמני
לח"י במלוא מובן המלה, בחוספת הזאת שהוא גם דחי, מקיים מצוות
במלואן. זמן מה אפילו ניסה לפעול בתנועת הפועל המזרחי, אבל כבר עזב
את זה והוא כתב את הספר הנפלא הזה "סנה בוער באש". הוא אגב,
סידר "סולס", את הספר שלי "הגיונות מקרא" הוא הוא לא רק שסדיר
והגיה אותו, ואני מודה לו עד היום הזה - גם ערך הרבה ותיקן הרבה
שגיאות. הוא דייקן גדול. "סנה בוער באש" כולו מוקדש ליחידה
הזאת ולאנשי לח"י בצה"ל, מחאר את כל הקרבות שהשתתף אישית והחברים
שנפלו לידו ומסביבו. ופרק מיוחד לנפילתו של דב, בחנוכה וביום ראשון,
בנר ראשון של חנוכה, בדוף דצמבר - הזכרתי לכם את הפחדים שהיו לדב
מדצמבר, שפעמיים הוא נפצע קשות בשתי פעולות לח"י, בדצמבר, וב-1947
כבר שלחתי אותו לאיטליה, שלא ישתתף בפעולות דצמבר. ובדצמבר 1948
בקרב האחרון על עוג'ה אל-חפיר הוא כבר היכה במתח שיעבור את דצמבר,

ויש גם בספר החטונה עומד על ג'יפ ואש מסביב. בהקפת האחרונה,
 לפני האחרונה על עוג'ה אל הפיר, על הגבול, היחה אותה הקפת דמים
 קשה והוא נשלח, הוא אמר שהוא איננו מביין את הפקודות, לא מביין
 איך אפשר בצורה כזאת, אבל היה חייל והלך ונפל בפעולה הזאת. וארבעה
 אנשי לה"י נפלו לידו. למחרת עוג'ה אל חפיר בכבשה. הוא מתאו את
 הדלקת גרוח הנוכה שם, בחוך האש, בימי נפילתו של דב. שם בדרקס.
 אני ממליץ מאוד על הספר, ישנו במפריות באיזה שהוא מקום.

אחר כך רוב אנשי לה"י -- למשל, אילו דב היה נשאר בחיים, אם אתם
 רוצים לדעת, דמותו של דב, תסתכלו באריק שרון. זהו דב. זוהי הדמות.
 והוא בלי ספק היה נשאר בצה"ל. חייל בכל נפשו: הלום חייו. הוא
 היה מגיע לדרגה כזאת, כמובן אילו היה גוצר את לשונו. אריק שרון
 רק עכשיו פתח את לשונו. אבל אילו כל הזמן היה מדבר כמו היום, אולי
 לא היה מגיע למה שהגיע היום. אבל זאת היא הדמות. וכשאני שומע את
 אריק שרון, את נוסח הדיבור שלו, את המחשבה שלו, את הפשטות שלו -
 זה דב. כך הוא היה. ואני זוכר ששדה אמר לי: תן לי את דב. תן לי
 את הבלונדיני הגבוה שלך. תן לי את דב לחטיבה שלי. זאת היחה הדמות
 של הפורץ תמיד קדימה, תמיד בראש.

בודדים נשארו בצבא הקבע. גם הצטיינו אבל החרקו כמובן מכל
 פעילות פוליטית. אגב, כשאתם רואים היום בטלוויזיה, היילים סוחבים
 מתנחלים מגוש אמונים, כפי ששמעתי הבוקר מי שאיננו רוצה יכול לומר זאת
 ושולחים אחרים, כלומר לא מחייבים ללכת. אם מישהו בא ואומר: אני
 מפולג, אני לא רוצה - לא מכריחים אותך ללכת. כי יכולים להזדמן
 אחים משני הצדדים או כאלה שלבם לזה. מאיזה מקור מוסמן אמרו לי הוקר -
 ואני אימר את זה מכיוון שמוצאים את זה גם בספר. כשאתה לוקח את
 פרשת אלטלנה ואחר כך את פרשת בנדוס. ואנשי לה"י באו ואמרו: מה נעשה

כשיבואו וישלחו אותנו נגד אנשי אצ"ל בחל אבעב, לירות באלטלנה.
 אנהנו לא נלך - יאסרו אותנו. ובפרשת ברנדוט. הצבא פעל. הרי הביאו
 יחידה צבאית מנול אביב, הביאו ללה"י, ואנשי לה"י עשו הרע נמצאים
 בצבא. מה יהיה אם באים ושולחם אותנו לפרק אנשי לה"י?

והם אמנם אף פעם לא השתמשו בנו, אבל זוהי דוגמה לקונפליקט שיכול
 להיות, אם נמצאים בצבא ומצד שני, הלב נמצא בצד אחר, בעקבות משגיהם
 או שעיהם של מדינאים, מביאים חיילים להלחם נגד פעולה שאחרים עושים
 אותה מטעמים לאומיים. אצאלא אגב, כשנגצרה המחלחלה ונגמרה מפלגת
 הלוחמים והלכחי להיות מורד ישראלי, כשנכנסתי להיות מורה, הנהלתי בית
 הספר קיבלה הוראה מבן גוריון לזרוק אותי מבית הספר הוך 24 שעות,
 ופוסרתי וכשכתבתי לבן גוריון: למה? קיבלתי ממנו תשובה, ויש לי המכתב
 הזה "מכיוון שאתה מציץ מסיף בספרך ובעתון שלך נגד מדינת ישראל ונגד
 צבא הגנה לישראל (הוא היה אז שר הבטחון) ולא רק נגד מדינת ישראל,
 אבל נגד צבא הגנה לישראל.

כמוכן שהגשתי בג"צ ובבית המשפט העליון זכיתי. קודם הבג"צ
 אמר שאני צריך להקים ועדה, וזה לא נוגע להוראה. אחת שר הבטחון
 ואתה לא יכול לפטר, אבל שנית - גם הדבר הזה לא הוכח. מכל מקום,
 זה כמוכן היה קשור בברנדוט, כלומר אלה הם גם הדברים שרמז עליהם
 חיים חפר ב"ידיעות אחרונות", ועדיין אנשי לה"י, מאלה שנשארו
 נאמנים ללה"י - ולמה לא אומרים זאת על צנחן ילין-מור? - אלה שנשארו
 נאמנים לאידיאולוגיה של לה"י, מטום-מה עדיין חושדים בהם, שהם
 מטובלים גם לצאה נגד מדינת ישראל. אינני יכול למסור כאן את כל
 האידיאולוגיה של "סולם", אבל אנהנו ב"סולם" אף פעם לא העלמנו
 שדיברנו על מהפכה לאומית ושיש רגעים שהדמוקרטיה מסתאבת ואז
 יש כח, אם יש אפשרות, צריך לקחת את השלטון ביד. ושנים ב"סולם"
 שהיינו מחברים אפילו בפירוש: דרושה לנו - היום קוראים לזה ממשל

חירום לאומית, אז אכרנו שדרושה לנו דיקטטורה לאומית-ציונית כדי למנוע את התפוררות המדינה וגם שחרורה של הארץ.

במידה לא רבה אני רואה בזה עדיין המשכיות של לח"י, אבל אנשי לח"י יכולים להמצא במצב לא נעים, כפי שנמצאים, במשטרה או בצבא, כשהם מבלים הוראות לפעול נגד אנשינו. אבל זה קורה בכל מקום בעולם. אם יש חנועות מהפכניות וצריך לפעול נגד חנועות מהפכניות אלה. לכן אין בלבי כלום נגד שוטרים שהיו באים לאסור אותי או שאסרו את יעקב חירחתי, בדיאן או חיילים, כי חיילים הם חיילים. אם חייל ישאל אותי: מה לעשות? אני אומר לו: הבכה וחמלא פקודה. אחרת אני צריך מיד לחנוך לאנרכיה.

אב, כל השנים, עד למלחמת ששת הימים, לא פסק ה-ש.ב. להקניין בי ואנשים שמסביבי. האזנה לטלפונים, כלומר אם מישהו טכס רוצה פעם להציע לי בטלפון לעשות מהפכה, שיידע שמאזינים לטלפונים שלי. וגם לא קסטה חדשה עם היו שולחים --- ואחר כך כשישב בירושלים, צאצא הסוהר המרכזי קיבלה. .. הרצליאנית, עקבית ממלכתית-הרצליאנית, בעוד שמאיר רצה באידיאולוגיה שלו לשחרר את חנועה השחרור העברית אפילו מן ההרצליאניות. שאפילו ההרצליאניות לא ייצגה את מלוא העומק של הדבב שעלינו לשוח, שאנחנו עשינו. ההרצליאניות, הרצל וז'בוטינסקי - והוא העריץ את שניהם - יצאו מנקודת ראות של הבעיה היהודית, של המצוקה היהודית. ישלפחור את הבעיה היהודית. שניהם ראו את החשמה הצפויה לנו. ואין צורך לומר באיזו מידה הם צדקו.

לא רק לגבי המרוגנוזה הזאת, לגבי הראייה של המצב גולה, אבל גם לגבי האמצעים. אם זה האמצעים הפוליטיים, הממלכתיים של הרצל, ואם זה האמצעים בדרך הפוליטית של ז'בוטינסקי פלוס - מה שלא היה בהרצל - מה שז'בוטינסקי הוסיף להרצל: את היסוד הצבאי. דרך הגדודים, הלגיוניזם, ואחר כך מזה נולד הארגון הצבאי הלאומי. כיבוש הארץ, בדרך צבאית. מרד וכיבוש הארץ. כל זה, אותה הציונות ההרצליאנית, הז'בוטינסקית ואחר כך באצ"ל וקו ישר ועקבי - האידיאולוגיה של יאיר נעוצה יותר בקו שונה, יוצאת ממקור שונה שאיננו סותר את הקודם, לא מנוגד לקודם.

לאא אלא משליכה, או אפשר להגיד שהרצליאניות משלימה זאת.

שרשיו נמצאים יותר, במישרין ובעקיפין, צאצא בשירתו של אורי צבי גרינברג. כפי שאמרתם לכם כבר פעם, שהיא שהביאה אותי לתנועה הלאומית. הציונות יונקת משני מקורות: ממקור השאיפה הגאולתית של העם היהודי, מאז צאתו לבאולה, ומקור השלילי - של התהוות האנטישמיות ובעיית היהודים, להציל את העם היהודי. אלה הם שני מקורות הציונות. הציונות בנוסח אורי צבי גרינברג ואברהם שטרן היא הציונות המתבססת על האיפה המשיחית-הגאולתית של העם היהודי.

על כן, "בעיקרי הווחיה" אין זכר לאנטישמיות, אין זכר לבעיה היהודית, שיש צורך לפתור את הבעיה היהודית. לא שהיא איננה. יאיר ידע שהיא ישנה, אבל המוטיבאציה העיקרית היא - לרשיב לתנועה את היסוד המשיחי-הגאולתי. וכאן גם נקויה חשובה מבחינה אידיאית: הציונות שאפה, בחלקה, במודע - ואני מדגיש: במודע - והבעש"ט היה אומר: אדם הולך ונדמה לו שהוא הולך לשוק לקנות סחורה או למכור סחורה. ונדמה לו ובעצם הוא הולך למטרות הרבה יותר עמוקות, שהוא איננו יודע מה הן. אימרה עמוקה ביותר. כלומר, אדם חי לו את החיים ועושה מה שהוא עושה, ומשהו מוגדר אבל זה כמלא איזה חפקיד בעולמות אחרים, הרבה יותר עמוקים וחשובים ממה שהוא עושה.

הציונות שהפכה לנורמאליזציה - והמושג הזהחזר וחוזר מימי פינסקר וגם אצל ז'בוטינסקי: נורמאליזציה של העם היהודי. העם היהודי חי בתנאים לא נורמאליים. הגולה היא לא נורמאליה, א-נורמאליה. כלכלית וסוציולוגית ופסיכולוגית. עלינו לשאוף לנורמאליזציה, ככל העמים, ככל הגויים. ואם אחס רוצים, אנחנו נמצאים פה בשורש המחלוקת המקראית, בין שמואל והעם. כשהעם רוצה מלך, שמואל מתנגד, ה"ככל הגויים?". העם בא לשמואל ואומר: ככל הגויים בית ישראל, וזה פוגע מאוד בשמואל. ומה מצטווה שמואל: לשמוע בקול העם. תן להם מלך. האם פירושו של דבר, שבזה הנכואה מוותרת ב"ונהיה ככל הגויים"? לאא יתכן. אבל הם רוצים מלך. הם צודקים, כי מה זהמלך? מלך יציל אותם מידי פלשתים. מלך גלחם

את מלחמותיהם. מלך מכנים סדר במדינה. יש שחיחות במדינה, כפי שמספר המקרא. והעם אומר: בניך לא הולכים בדרכיך. הם מושחתים. ובכך מלך, ככל הגויים. אם פירושו שכל הגויים הוא מלך, ואם אפירושו מדינה ככל הגויים, צבא ככל הגויים, מלחמה ככל הגויים - לא רץ שמוח, אלא שזוהי חובה, בתנאי שזה לא הכל. בתנאי שהאלוהים אינם של הגויים, והמוסר אינו של הגויים והתורה אינה של הגויים והמטרה אינה של הגויים. כלומר, מדינה ככל הגויים, נורמאליזציה, אם זה בסיס - זה בסיס טוב. כמו שכל אדם צריך לאכול ולשתות, גם גוי אוכל ושותה. אז אני אגיד שאנחנו לא ככל הגויים, אז אנחנו לא נאכל ולא נשתה? לא. זה הבסיס המשותף. לא זה שאוכלים ושותים. מנוך לפני כן ומנוך אחרי כן. מאמין בגאולה שלמה. מאמין באמונה שלמה. וזאת היא הבעיה.

מעכשיו "עיקרי התחיה". במה עיקרי התחיה פותחים? עם ישראל הוא עם סגולה, היסוד של עיקרי התחיה הוא בהכרת הייחוד של עם ישראל. וזה לפי הדרישות. והסעיף האחרון הוא הקמת בית המקדש, שמסמל את גאולה השלמה. ובכך, היסוד הוא עם סגולה. הסיוט של המטרה היא בית המקדש כסמל העליונות הרוחנית והמוסרית. על כן אין ב"עיקרי התחיה" זכר לא לאנטישמיות ויאיר ידע, כשכתב את הדברים האלה התקרבה השואה או כבר הייתה בעיצומה, ואין זכר לבריטים. לא נזכרו הבריטים בעיקרי התחיה. דומני שיאיר ידע, כשכתב את זה, מה זה בריטים. כי הרי כשכתב את זה ידע שבאתר הימים או הלילות כדורים בריטיים ירצחו אותו. ואין זכר ב"עיקרי התחיה" לבריטים.

עיקרי התחיה אינם פרוגרמה מעשית לפעולה היוט. עיקרי התחיה הם אידיאולוגיה שהפרוגרמה הפוליטית משועבדת לה. מה פירושה בריטים? ואם בימי גיל"י היו תורכים? ואם היו יש ברבח עמוך מוטלמיט, ערבים? מה זה משנה? עיקרי התחיה קובעים את העיקרים. מאין באנו, לאן אנחנו

הולכים? אלה הם העיקרים. והדרך? - היום תורכים, מחר גרמנים. ספרדים, בריטים. יש להלחם. האדנות היא שלנו. ארץ ישראל שייכת לנו כמובטחת וזאת היא האדנות, תחושת והכרת האדנות שלנו על הארץ הזאת. אז ממילא, אם זהו הבסיס, אז ממילא חובה עלינו להלחם מלחמת השמד, בכל שלטון זר. יהיה בכפייה, יהיה הצלב, יהיה בחצי הסהר. כל שלטון זר.

והמלחמה איננה ענין של דרך התיישבות ודרך התנחלות. התיישבות והתנחלות, אלה יהיו המילוי אחרי שתיכבש הארץ. המלחמה היא מלחמה, מלחמה פשוטה, בנשק. הוא מדגיש את הנקודה הזאת. היום, אילו יאיר היה מחבר היום את "עיקרי התחיה", והיום יש לך אמצא מחדש, וזה אקסואלי גם היום, את ההדגשה הזאת, שארץ ישראל תיכבש בחרב, זה היה. מכיוון שהיום יש צה"ל, אבל אז, כשכוד היה טפק, שהציונות בדרך המלחמה לא. זו לא דרך יהודיה. זו לא דרך ציוניץ. אולי דרך הצהרת בלפור? אולי דרך התיישבות? על כן צריך היה להכניס את זה לעיקרים: כן, בחרב כבשו אבותינו בעבר מיהושע ועד דוד, הוא נכבשה בחרב. והוא מדגיש את הדבר הזה, כרג לומר כלפי שלה שטוענים - כי הרי הוא היה סטודנט בהר הצופים ומזם יצאה החורה שיהדות בחרב, בנשק? טיף וספר ירדו כרוכים לעולם. הוא מביא את האימרה הזו.

הסיף והספר. כלומר אם אני אומר ספר, לא שאני ... צבאי, הוא יודע להעריך מה זה חורה ומה זה ספר ומה זה אידיאה ומה זה שמירה, אבל סיף וספר ירדו כרוכים מהשמים. היום זה כבר כמעט שטיוח, אני לא בטוח, אבל אז זה היה שייך לעיקרים, את הדרך הזאת.

או הבעיה שעומדת היום במרכז, בעיית העובייה. לא רק הבריטים לא נזכרים. גם לא נזכרת האנטישמיות בעיקרי התחיה, לא נזכרים גם ערבים. לא ר"ה אומץ? לא ידע אומץ? הצאצ"ל פתח את המלחמה בימי ההבלגה, בסוף ה-30 נגד הערבים. כל אוכלוסיה לא יהודית, פתרון המיעוטים, בעיית המיעוטים בארץ - בדרך חילופי אוכלוסין. כעקרון. הפתרון הוא חילופי

אוכלוסין, כלומר על ידי הוצאת המיעוטים לארצות המוצא שלהם.
גם זה עקרון, ולא פג טעמו. אבל ע שיו העיקרי הוא חשוב: כלומר, לא
דו-לאומיות, ואז כשהדברים האלה נכתבו הרי אנחנו עוד היינו מיעוט
בארץ, אבל חודעת האדנות - זאת היא ארץ ישראל ואין פה מקום למיעוטים.
והכוונה שלו היתה שיכולים להיות כמה מאות אלפים מיעוטים, בכל מדינה
בעולם. אבל הכוונה שלו, שלא מיליונים ערבים. עם מדינת ישראל -
זה לא הולך יחד. במשקט קצר הוא קובע את העקרון הזה: פתרון בעיית
המיעוטים על ידי חילומי אוכלוסין. והדבר היה אקטואלי בעולם. הוא
עדיין אקטואלי בעולם. הנה, בקפריסין תהווה הרבה חזק, בדרך כזאת,
והם התחלקו: בשליש יושבים רק תורכיה. בשני שלישים יושבים רק יוונים.
בסופו של דבר הנסיון של חיים יחד לא פעל, כמו ב הודו ובפקיסטאן.
זה לא פעל, ופה בוודאי לא יפעל.

זה מבחינת הרעיונות. מבחינת האופי, האידיאולוגיה הזאת שמחולל
לה"י, אמנם קיצונית, ואין טפק - וסיכוחי לכם על הסנתח וייצמן,
מה שדיברתי, מה שלא שודר. אומר לי אתמול אחי האחראט ב"קול ישראל":
ראה, התשקפות שלך הן קיצוניות מדי. אמרתי לוג מה שקיצוני היום,
הדעות שלי אינן הקיצוניות ביותר. יש מי שהוא קיצוני ממני. זאת היא
המציאות. המציאות היא הרבה יותר קיצונית ממני. שניה, מה שהיום
קיצוני בעיני, יהיה בעוד כמה שנים פחות מקיצוני, כבר לא יחשב
כקיצוני. כפי ש בחנועה הלאומית החברר, כל היסודות - אצגאקא בין הרצל
וז'בוטינסקי ושטרן - זהו קו ההיסטוריה. מה החשיבות של האידיאולוגיה
הזאת אל לה"י, כפי שיאיר ניסח אותה, היא לא קיצוני או לא קיצוני.
הבהירות. הבהירות, העקביות. לא טשטוש. בהירות הסיטואציה העזה
לומר את הדברים האלה. כן, אנחנו עם סגולה. כן, הבאולה תהיה גאולה
שלימה, כן, אלה הם גבולות הארץ. זהו הפתרון לבעיית המיעוטים. כן,
את זה רוצה העם היהודי, בכל עומק נפשו, לפעמים מחתח לטף ההכרה.
את זה אנחנו רוצים.

אחרים מחבישים, או היסודות האמנסיפציוניים בציונות גשאר
היסודות האמנסיפציוניים, כלומר אלה היהודות שאנחנו רוצים שוויון

בכויות בבוים. אז אנחנו רוצים להיות ככל הבויים. אנחנו ל עם סגונה,
אנחנו שום דבר מיוחד. גם אם רוצים את זה. פירושו של דבר, רוצים
להתאבד. מי שרוצה להקים פה מדינת ישראל משתי גדות הקישון והירקון.
נבלי ~~אנחנו~~ להקים את בית המקדש ובלי שאיפה של גאולה שלמה - הוא רוצה
להתאבד. לגמור עם ההיסטוריה היהודית. זה לא ילך, לא רק מכיוון
עמיתתי אדאה או ערפאת יעמדו ברמאללה. זה רק פיסית. זה לא יכול ללכת
מבחינה פנימית. העם הזה לא קיים שלושת אלפים חמש מאות שנה כדי
להקים פה, כפי שפרופסור קלויזנר היה אומר, אלבניה. קטנה, על חופי
הים התיכון. אין לזה שחר, בלתי אפשרי, גם אם הערבים רצו. נניח שהערבים
מסכימים, שתהיה איזו מדינה קטנה כבולות אלפני מלחמת ששת הימים.
נניח שיקרה מחר אסון והם יסכימו לדבר הזה. זה לא יהיה קיים. זה
יחפור מבפנים אין לזה שחר.

ה היסטוריה של העם הזה מובילה מגדלות לגאולה לכה או הימה. או לגבולות
המובטחים או הימה. או לגלות חדשה. על כן, הפתיחה שבה פותח יאיר את
"עיקרי התחיה" כברית בין הבחורים, שהפכה לברית בין עם סגולה, זאת היא
המטרה שלנו: יש לנו שרשים עמוקים כאלה, מי שרוצה לגדל משהו מחוץ
ניתוק מן השרשים האלה, ייבש. יבוש ויבש. גם יבש וגם בוש. לא יתכן.

ובכן, אם אני אומר "עיקרי התחיה", אם אני אומר: לה"י חי וקיים,
אינני מתכוון כמובן ללה"י כארגון, לא מהתחתי ולא ליגאלי. לא שאסור שיהיה
קיים. מותר. אבל יכול להיות שהמציאות איננה מאפשרת את הדבר הזה.
אבל לוחמי חירות ישראל כאידיאולוגיה - לא רק שהיא קיימת. סג
שאידיאולוגיה של לוחמי חירות ישראל הפסיק להתקיים בעם היהודי, העם
היהודי הפסיק להתקיים, מכיוון שאידיאולוגיה של לוחמי חירות ישראל
כפי שמגובשת בעיקרי התחיה אצל יאיר, ובשירתו של אורי צבי גוינברג,
ומפורטת בצורה זו או אחרת בכרכים של "דולב" - זוהי אידיאולוגיה של

הגאולה ואפשרות הגאולה - ואני מדגיש: אפשרות - ואינני סובר על
הכרח. אינני רוצה לעסוק במתיפיסיקה - אפשרות הגאולה, במלוא מובן המלה.

כך אני הבנתי את לה"י. כך אני מבין את לה"י. לה"י מבחינה

ארגונית אמנם לא קיים, אבל השרשים קיימים. כשהיו שורשים, הייבח
להיות צמיחה והסתעפות, גם אם פה ושם הייתה הסתאבות. גם אילנו גדולים,
אתם יודעים שיש לפעמים הסתאבות באי-אלה ענבים שמתייבשים ונושרים.
אבל כל זמן שיש שורש, יש תקווה.